

Případová studie
pro hospodářsky a sociálně
ohrožené území

ČESKOLIPSKO

ČERVENEC 2026

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

 **Liberecký
kraj**

Obsah

OBSAH.....	2
ÚVOD	3
1. VÝCHODISKA PRO ZPRACOVÁNÍ STUDIE.....	5
1.1. Národní úroveň.....	5
1.2. Regionální úroveň.....	6
1.3. Místní úroveň	7
2. ANALÝZA SLEDOVANÉHO ÚZEMÍ A IDENTIFIKACE PROBLÉMŮ A VÝZEV.....	8
2.1. Obyvatelstvo a sídelní struktura	8
2.2. Ekonomické podmínky	10
2.3. Veřejné služby	13
2.4. Cestovní ruch, sport a kultura	21
2.5. Infrastruktura	24
2.6. Životní prostředí	30
2.7. Rozvoj a správa území.....	32
3. ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNEK ÚZEMÍ	36
4. MÍSTNÍ ŠETŘENÍ V ÚZEMÍ	39
5. ROZVOJOVÉ OBLASTI VYCHÁZEJÍCÍ Z ANALÝZY ÚZEMÍ.....	40
1A Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání	42
1B Rozvoj cestovního ruchu, kulturního dědictví a volnočasové infrastruktury	43
1C Rozvoj dopravní infrastruktury a obslužnosti území	46
2C Rozvoj a údržba vodohospodářské infrastruktury, energetika a sítě.....	49
1D Dostupnost zdravotních a sociálních služeb	52
2D Rozvoj vzdělávání.....	53
3D Příznivé sociální prostředí a bezpečnost obyvatel a majetku	55
1E Dostupné bydlení a služby, zajištění a údržba veřejného majetku	56
2E Chytrá správa území.....	59
1F Péče o krajinu a zajištění zdravého životního prostředí	60
Souhrn klíčových aktivit	62
ZÁVĚR.....	64
SEZNAM ZKRATEK.....	65
SEZNAM INDIKÁTORŮ	66

Úvod

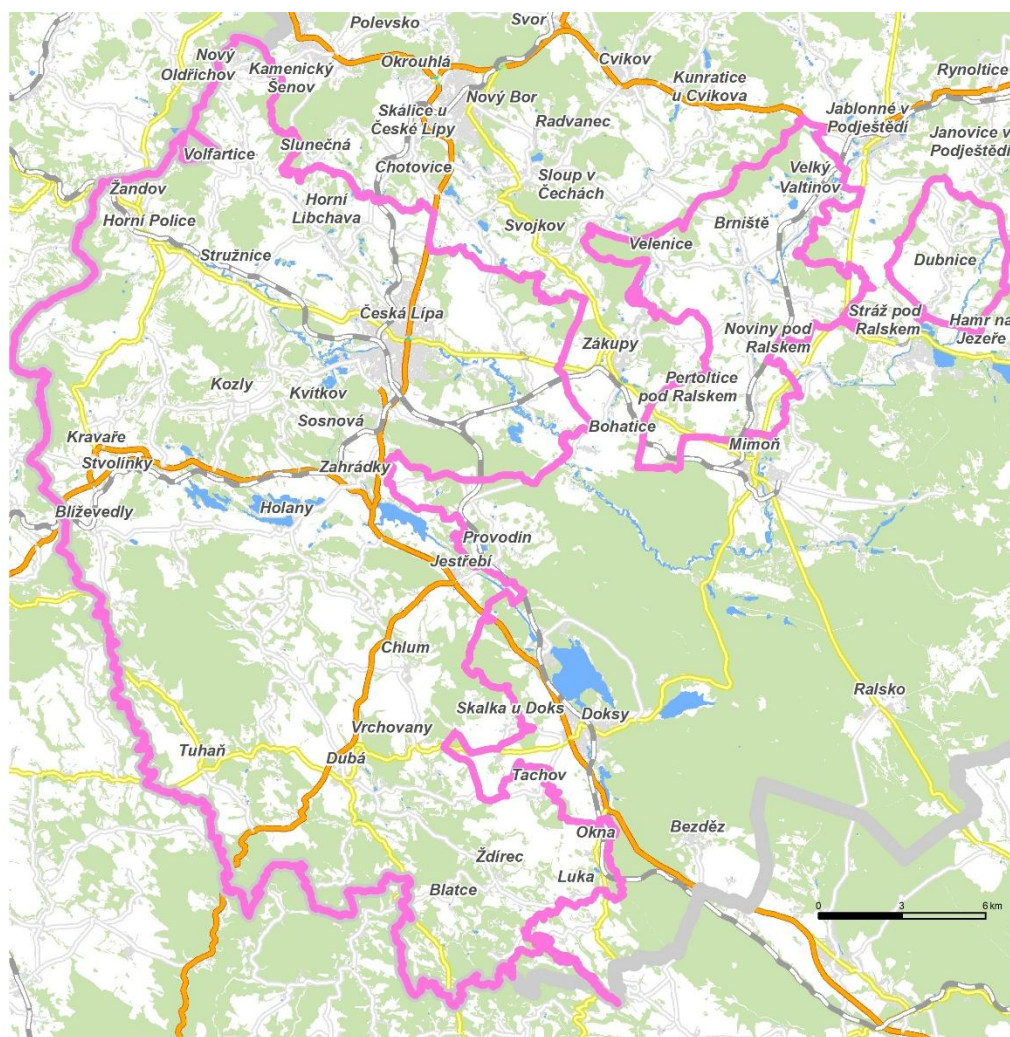
Cílem této případové studie je poukázat na problémy a výzvy obcí nacházejících se na území SO ORP Česká Lípa, s výjimkou těch, které spadají do bývalého vojenského prostoru Ralsko (Bezděz, Doksy, Hamr na Jezeře, Mimoň, Noviny pod Ralskem, Osečná, Provodín, Ralsko, Stráž pod Ralskem, Zákupy). Pro ně již byla samostatná studie zpracována.

SO ORP Česká Lípa bylo mezi hospodářsky a sociálně ohrožená území zařazeno v návaznosti na nové vymezení státem podporovaných regionů z prosince roku 2024.

SO ORP Česká Lípa, spolu s bývalým vojenským prostorem Ralsko, který se z velké části rozkládá právě na území SO ORP Česká Lípa, patří mezi hospodářsky a sociálně ohrožená území (dále jen „HSOÚ“) podle Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (dále jen „SRR ČR 2021+“). Studie zároveň poukazuje na možnosti, které SRR ČR 2021+ a její akční plány nabízejí.

Z výše uvedeného budou do studie zahrnuty pouze tyto obce: Blatce, Blíževedly, Bohatice, Brniště, Česká Lípa, Dubá, Dubnice, Holany, Horní Libchava, Horní Police, Chlum, Jestřebí, Kozly, Kravaře, Kvítkov, Luka, Nový Oldřichov, Okna, Pertoltice pod Ralskem, Skalka u Doks, Sosnová, Stružnice, Stvolínky, Tachov, Tuhaň, Velenice, Velký Valtínov, Volfartice, Vrchovany, Zahrádky, Žandov a Ždírec.

Níže je zobrazeno sledované území (dále jen „Českolipsko“).

Zdroj: Krajský úřad Libereckého kraje

Zdroj: Krajský úřad Libereckého kraje

1. Východiska pro zpracování studie

Vývoj Českolipska probíhá v kontextu s vývojem Libereckého kraje a celé České republiky a je tedy nezbytné, aby i koncepční dokumenty zabývající se rozvojem tohoto území vycházely z koncepčních dokumentů vyšších územních celků.

1.1. Národní úroveň

ČESKÁ REPUBLIKA 2030

Na národní úrovni je strategickým rámcem dokument Česká republika 2030 s výhledem do roku 2050. Definuje směr, kterým by se rozvoj naší země a společnosti měl vydat v příštích desetiletích. Jeho naplnění by mělo zvýšit kvalitu života v České republice a nasměrovat k rozvoji, který bude udržitelný po sociální, ekonomické i environmentální stránce. Dokument vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na národní, krajské i místní úrovni. Vládou ČR byl schválen v dubnu 2017 a aktualizován byl v roce 2024.

STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+

Hlavním smyslem SRR ČR 2021+ je identifikovat, ve kterých tematických oblastech je potřebný či žádoucí územně specifický přístup. Dále také definovat, jaké (odlišné) intervence by měly být realizovány v odlišných územních kontextech tak, aby byla podporována konkurenceschopnost, snižovány regionální disparity a nalézána řešení podporující udržitelný rozvoj území. Garantem regionálního rozvoje na národní úrovni je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

SRR ČR 2021+ pojmenovává oblasti (témata), kde je potřebný nebo žádoucí územně specifický přístup. Jednotlivá témata se vzájemně prolínají a některá území mohou spadat do více než jednoho tématu. V následující tabulce jsou uvedena témata regionálního rozvoje včetně vztahu k území Libereckého kraje.

Tab. 1: Geografické vymezení témat regionálního rozvoje v SRR ČR 2021+

TÉMA	ČESKÁ REPUBLIKA	LIBERECKÝ KRAJ
Metropolitní území	Praha, Brno, Ostrava a jejich zázemí	---
Aglomerace	Ostatní krajská města + Opava a Chomutov	Aglomerace Liberec Jablonec nad Nisou
Regionální centra a jejich venkovské zázemí	Sídla s více než 15 tisíci obyvateli a spádovým územím alespoň 30 tisíc obyvatel	Jablonec nad Nisou, Česká Lípa, Turnov
Strukturálně postižené kraje	Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský kraj	---
Hospodářsky a sociálně ohrožená území	SO ORP definované na základě stanovených indikátorů a správní území obcí zasahujících do bývalých vojenských újezdů	SO ORP Nový Bor, SO ORP Frýdlant, SO ORP Tanvald, SO ORP Semily a SO ORP Česká Lípa + správní území obcí zasahujících do bývalého vojenského prostoru Ralsko

Zdroj: SRR ČR 2021+ (po aktualizaci seznamu státem podporovaných území z prosince 2024)

SRR ČR 2021+ vymezuje HSOÚ na základě zvolených indikátorů (intenzita bytové výstavby, hrubá míra celkového počtu přírůstku obyvatel, index stárí, podíl nezaměstnaných osob a intenzita podnikatelské aktivity) sledovaných pro jednotlivé SO ORP. Nad rámec takto vymezených území jsou do kategorie HSOÚ zařazena i správní území obcí zasahujících do bývalých vojenských újezdů.

POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR

Politika územního rozvoje ČR je nástroj územního plánování pro koordinaci územního rozvoje na celostátní úrovni.

V rámci aktuálně platné Politiky územního rozvoje ČR, po Změně č. 8, je Českolipsko zařazeno do SOB9 „Specifické oblasti, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem“. Na územích SOB9 je potřeba řešit problém sucha nejen z environmentálního pohledu, ale i z technického pohledu zajištění dostatku vody pro zásobování obyvatelstva. Na Českolipsku je v plánu koridor silnice I. třídy v úseku Děčín – Česká Lípa – Svor – Bílý Kostel nad Nisou a dva koridory elektrického vedení pro záměr posílení kapacity přenosové soustavy v úseku Výškov – Babylon – Bezděčín, který je již částečně zrealizován. Při poslední aktualizaci tohoto dokumentu byla část SO ORP Česká Lípa (bez obcí v západní, jižní a střední části) zařazena pod dvě nově vzniklé specifické oblasti: SOB10 „Specifická oblast, která vymezuje oblasti nezbytné pro příspěvek ČR k celkovému cíli EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 z hlediska rozvoje výroby energie z energie slunečního záření“ a SOB11 „Specifická oblast, která vymezuje oblasti nezbytné pro příspěvek ČR k celkovému cíli EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 z hlediska rozvoje výroby energie z větrné energie“. Tyto specifické oblasti tedy vymezují území s potenciálem pro rozvoj výroby energie z obnovitelných zdrojů energie.

1.2. Regionální úroveň

STRATEGIE ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027

Základním strategickým dokumentem na regionální úrovni je Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 (dále jen „SRLK 2021-2027“).

V rámci SRLK 2021-2027 vymezuje Liberecký kraj území, která vykazují znaky zaostávání a mají nižší potenciál pro socioekonomický rozvoj, a to na základě 11 indikátorů. Do hospodářsky slabých oblastí z Českolipska spadají obce Nový Oldřichov, Horní Police, Žandov, Kravaře, Stvolínky, Blíževedly, Tuhaň, Dubá, Chlum, Skalka u Doks, Vrchovany, Blatce, Tachov, Ždírec, Okna a Luka. Zbylé obce z Českolipska patří mezi hospodářsky podprůměrné oblasti (tj. oblasti dosahující podprůměrných hodnot v rámci Libereckého kraje) nebo ostatní oblasti.

Ve SRLK 2021-2027 jsou definované také venkovské oblasti, kam spadá většina obcí z území Českolipska (kromě České Lípy).

DALŠÍ RESORTNÍ DOKUMENTY

Pro jednotlivé tematické oblasti byly využity resortní dokumenty a podklady kraje včetně Zásad územního rozvoje Libereckého kraje.

1.3. Místní úroveň

Následující stručná socio-ekonomická analýza byla zpracována formou rešerší již zhotovených dokumentů zabývajících se analyzovaným územím.

Byly využity následující dokumenty:

STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE LAG PODRALSKO NA OBDOBÍ 2021-2027

Komunitně vedený místní rozvoj je veden Místními akčními skupinami a je uskutečňován na základě integrovaných a více odvětvových strategií místního rozvoje. Slouží k lepšímu zacílení podpory na potřeby venkovské oblasti a k rozvoji spolupráce místních aktérů.

6. ÚPLNÁ AKTUALIZACE ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ SO ORP ČESKÁ LÍPA 2024

Územně analytické podklady obcí slouží jako územně plánovací podklad k průběžné správě informací o území, relevantních pro územně plánovací činnost, v databázi v prostředí GIS a jejich vyhodnocení v dokumentaci, která je kompletně aktualizována každé 4 roky. Hlavním smyslem této dokumentace je určit problémy k řešení v územních plánech.

SO ORP Česká Lípa má platné územně analytické podklady k roku 2024.

Dále bylo čerpáno ze zdrojů z Českého statistického úřadu a dalších relevantních dokumentů (např. dokumentů zaměřených na sociální služby).

2. Analýza sledovaného území a identifikace problémů a výzev

GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Českolipsko (mimo území zařazeného do bývalého vojenského prostoru Ralsko) se rozprostírá v západní části Libereckého kraje, sousedí s krajem Ústeckým a Středočeským. Zaujímá plochu 484,71 km² (15,3 % rozlohy Libereckého kraje).

Území je charakteristické členitou krajinou s řadou ojedinělých vrchů. Ze západu je lemováno Českým středohořím a z jihu oblastí Kokořínska.

2.1. Obyvatelstvo a sídelní struktura

OBYVATELSTVO

Na Českolipsku k roku 2025 žilo 54 257 obyvatel. Území má podprůměrnou hustotu zalidnění.

Index stáří (125 obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let) a index ekonomického zatížení¹ (52 obyvatel ve věku 0-14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15-64 let) vykazují nižší hodnoty než činí krajský průměr. Index stáří byl v roce 2024 nejvyšší v obci Blatce, kde na 100 dětí připadlo 462,5 seniorů. Tato hodnota je přibližně 3,4krát vyšší než průměr Libereckého kraje (136,1).

Za období 2020-2024 je zaznamenán úbytek obyvatelstva přirozenou měnou (rozdíl mezi počtem živě narozených a počtem zemřelých), kdy došlo k průměrnému poklesu o 64 obyvatel za rok. Na druhé straně vykazuje Českolipsko kladné migrační saldo (rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých), kdy se za pětileté období zvýšil počet obyvatel díky migraci průměrně o 63 obyvatel za rok. V roce 2022 došlo k výraznému nárůstu přistěhovalých, což ve větší míře souvisí s uprchlickou krizí z důvodu války na Ukrajině (nárůst o 800 obyvatel). Celkově však Českolipsko ztrácí obyvatelstvo, neboť v období 2020–2024 došlo k průměrnému úbytku jednoho obyvatele ročně. Počet obyvatel tak na území dlouhodobě stagnuje. Uvedené výsledky rovněž kopírují trend předchozího časového období.

Podle výsledků sčítání obyvatel v roce 2021 se 58,2 % obyvatel přihlásilo k české národnosti. Více než jedna třetina svou národnost neuvedla. Mezi dalšími národnostmi byla nejčastěji uváděna slovenská (0,6 %), ukrajinská (0,4 %) a vietnamská (0,2 %). Při srovnání s průměrem kraje byla situace obdobná.

Tab. 2: Základní údaje o obyvatelstvu a obcích

O B E C	P O Č E T O B Y V A T E L	H U S T O T A Z A L I D N Ě N Í	I N D E X S T Á Ř Í	C E L K O V Ý P Ř Í R Ů S T E K	N Á R O D N O S T Č E S K Á
Blatce	115	6,8	462,5	19,6	65,2
Blíževedly	631	30,1	110,6	2,6	58,9
Bohatice	247	62,9	50,0	20,4	55,6

¹ Vyjadřuje poměr počtu osob ve věkovém rozmezí (0-14 let a 65 let a více) k počtu osob ve věkovém rozpětí 15 až 64 let.

Brniště	1 303	48,8	116,9	-4,0	57,3
Česká Lípa	36 815	557,0	125,8	-2,5	57,6
Dubá	1 672	27,6	146,7	-5,2	56,0
Dubnice	640	40,4	161,3	-1,9	62,8
Holany	566	30,1	97,0	14,4	57,2
Horní Libchava	872	84,0	69,9	23,0	68,3
Horní Police	732	121,3	113,2	13,8	60,1
Chlum	279	18,4	160,5	16,6	60,7
Jestřebí	839	37,9	115,7	5,5	56,3
Kozly	151	26,7	183,3	-7,6	69,9
Kravaře	783	49,7	126,2	0,0	63,2
Kvítkov	236	38,6	134,3	3,5	59,6
Luka	98	21,5	77,8	39,9	54,7
Nový Oldřichov	816	216,3	106,1	9,4	67,8
Okna	348	61,4	118,0	23,0	52,3
Pertoltice pod R.	436	55,1	67,1	16,0	57,1
Skalka u Doks	179	35,5	134,5	22,5	61,3
Sosnová	692	122,7	163,8	0,6	66,0
Stružnice	1 021	48,0	162,8	6,2	62,6
Stvolínky	325	25,7	135,6	3,1	55,9
Tachov	221	48,2	58,5	20,4	45,5
Tuhaň	261	10,6	187,2	-8,8	51,2
Velenice	175	24,4	244,4	4,8	55,3
Velký Valtinov	198	19,7	171,4	-3,1	69,2
Volfartice	738	56,4	99,2	11,6	60,3
Vrchovany	119	25,4	111,1	19,7	54,2
Zahrádky	705	70,0	133,0	5,1	60,8
Žandov	1 922	70,6	148,6	0,7	57,0
Ždírec	122	22,4	152,9	1,7	47,5
území celkem	54 257	111,9	125,8	0,0	58,2
Liberecký kraj	449 494	142,1	142,5	4,8	60,5

Vysvětlivky:

Počet obyvatel – počet obyvatel v obci k 1. 1. 2025

Hustota zalidnění – počet obyvatel na 1 km² k 1. 1. 2025

Index stáří – počet obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let v roce 2024

Celkový přírůstek – přírůstek (úbytek) počtu obyvatel přirozenou měnou a migrací přepočtený na 1 000 obyvatel za období 2020-2024

Národnost česká – podíl obyvatel, kteří uvedli dle SLDB 2021 národnost českou (v %)

Zdroj: ČSÚ

SÍDELNÍ STRUKTURA

Nejlidnatějším městem Českolipska je Česká Lípa. Kromě ní se na Českolipsku nacházejí ještě další dvě města (Dubá a Žandov) a městys Holany. Celkem zde leží 32 obcí, přičemž žádná z nich, s výjimkou zmíněných měst a obcí Brniště a Stružnice, nemá více než 1 000 obyvatel.

Přirozeným centrem regionálního významu na Českolipsku je město Česká Lípa a další centra mimo Liberecký kraj (např. Litoměřice). Dále pak Mimoň nebo Stráž pod Ralskem, která leží mimo sledované území této studie a jsou zmíněny pouze jako obslužná centra v širším regionálním pojetí.

OBYVATELSTVO A SÍDELNÍ STRUKTURA – SOUHRN

- ✓ příznivější věková struktura obyvatel
oproti průměru kraje

2.2. Ekonomické podmínky

Českolipsko bylo historicky spjato především se sklářskou a textilní výrobou a v 70. a 80. letech 20. století také s rozvojem těžby uranu v blízkém okolí. Po roce 1989 zde došlo k útlumu tradičních odvětví a k rozsáhlým majetkovým změnám spojeným s privatizací a restrukturalizací podniků.

Mezi největší zaměstnavatele (více než 100 zaměstnanců) na Českolipsku patří:

- BFB-Falco s.r.o. – bezpečnostní služba (Česká Lípa),
- Clarios Česká Lípa spol. s r.o. – výrobce autobaterií (Česká Lípa),
- Clarios Plastics Czech spol. s r.o. – výrobce plastových produktů (Česká Lípa),
- Docter Optics s.r.o. – výrobce autodílů (Česká Lípa),
- Dům dětí a mládeže Libertin, p.o., Česká Lípa,
- Fehrer Bohemia s.r.o. – výrobce autodílů (Česká Lípa),
- Festool s.r.o. – výroba a servis nářadí pro řemeslníky (Česká Lípa),
- Grammer Automotive CZ s.r.o. – výrobce hlavových opěrek do automobilů (Česká Lípa),
- HENIG – security servis, s.r.o. – bezpečnostní služba (Česká Lípa),
- HIODON s.r.o. – bezpečnostní a pátrací činnosti, pronájem nemovitostí (Česká Lípa),
- Jifeng Automotive Interior CZ s.r.o. – výrobce hlavových a loketních opěrek do automobilů (Česká Lípa),
- Krajská nemocnice Liberec, a.s.,
- Město Česká Lípa,
- Microcell PU Tschechien s.r.o. – výroba chemických výrobků (Česká Lípa),
- NVH Czech s.r.o. – výrobce komponentů pro automobilový průmysl (Česká Lípa),
- OD ANDY s.r.o. – nákupní centrum (Česká Lípa),
- Okresní stavební bytové družstvo Česká Lípa,
- PROMINENT CZ s.r.o. – zpracování krůtího a kuřecího masa (Brniště),
- SaM silnice a mosty a.s. – stavební činnost (Česká Lípa),

- Sauer Žandov, a.s. – výrobce středotlakých a vysokotlakých kompresorů (Žandov),
- Sociální služby města České Lípy,
- Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa,
- Základní škola, Česká Lípa, 28. října 2733,
- Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa (ul. Moskevská 679).

PRŮMYSL

Na Českolipsku se nenacházejí výraznější průmyslové zóny. Je tu průmyslová zóna s národními podniky Česká Lípa – Dubice nebo potencionální brownfield bývalé velkovýkrmny v Dobranově (Česká Lípa).

Průmyslová výroba je zde převážně zaměřena na výrobu automobilových dílů a doplňků.

Tradice průmyslu sklářství stále funguje (např. Floriánova huť). Tradice ruční výroby a sklářské řemeslo je součástí kulturní identity tohoto území (např. Křišťálové údolí).

ZEMĚDĚLSTVÍ

Zemědělství je převážně zaměřeno na pěstování obilnin, brambor a píce. Díky vysokému podílu travních porostů má oblast rovněž vhodné podmínky pro živočišnou výrobu, zejména chov hospodářských zvířat.

Významným zemědělsko-potravinářským podnikem je ZOD Brniště a.s., který hospodaří na 2 400 hektarech zemědělské půdy a zabývá se rostlinnou i živočišnou výrobou.

Zemědělská půda tvoří 55,0 % z celkové rozlohy území, což je nad průměrem kraje (44,0 %).

PODNIKÁNÍ

Intenzita podnikatelské aktivity (počet ekonomických subjektů na 1 000 obyvatel) dosahuje 108,0 a je tedy výrazně pod průměrem kraje (140,2). To může být dáno zejména dobrou dopravní dostupností k významným zaměstnavatelům v České Lípě (automotive) nebo mimo území kraje (například Škoda Auto).

Českolipsko vykazuje nadprůměrné zastoupení podnikatelských subjektů v primárním sektoru, zatímco podíl subjektů v sekundárním sektoru je zde podprůměrný ve srovnání s krajským průměrem.

Tab. 3: Základní ekonomické údaje

OBEC	PODNIKA- TELSKÁ AKTIVITA	VYJÍŽDKA ZA PRACÍ	NEZAMĚST- NANOST	PRIMÉR	SEKUNDÉR
Blatce	191,3	49,1	4,3	13,6	18,2
Blíževedly	107,8	64,6	6,3	22,1	25,0
Bohatice	113,4	73,9	2,4	7,1	25,0
Brniště	110,5	56,3	2,4	13,2	39,6
Česká Lípa	101,0	26,1	4,0	3,7	26,8
Dubá	152,5	46,5	8,2	20,0	25,9
Dubnice	104,7	71,8	1,9	20,9	34,3
Holany	90,1	67,3	4,1	13,7	25,5
Horní Libchava	156,0	72,3	2,7	3,7	39,7
Horní Police	121,6	64,5	3,9	16,9	29,2

Chlum	103,9	62,4	8,0	31,0	27,6
Jestřebí	94,2	63,5	3,9	19,0	32,9
Kozly	119,2	69,9	1,9	22,2	33,3
Kravaře	98,3	61,4	3,6	11,7	41,6
Kvítkov	148,3	72,4	2,7	22,9	22,9
Luka	153,1	59,2	18,5	40,0	33,3
Nový Oldřichov	111,5	67,6	3,9	7,7	39,6
Okna	109,2	59,4	7,4	23,7	18,4
Pertoltice pod R.	128,4	70,5	2,3	12,5	35,7
Skalka u Doks	150,8	71,9	8,3	14,8	22,2
Sosnová	146,0	64,7	2,5	5,9	27,7
Stružnice	135,2	68,2	3,0	11,6	36,2
Stvolínky	129,2	69,3	6,9	14,3	23,8
Tachov	104,1	69,8	9,2	13,0	34,8
Tuhaň	84,3	50,8	5,9	36,4	13,6
Velenice	120,0	73,0	0,9	9,5	38,1
Velký Valtinov	146,5	63,5	1,7	24,1	31,0
Volfartice	162,6	67,2	3,7	7,5	41,7
Vrchovany	168,1	69,0	10,4	35,0	15,0
Zahrádky	119,1	18,6	1,7	13,1	26,2
Žandov	103,5	59,5	3,5	11,1	34,7
Ždírec	147,5	64,9	6,6	33,3	16,7
území celkem	108,0	37,0	4,1	7,7	28,7
Liberecký kraj	140,2	39,7	4,3	6,0	31,3

Vysvětlivky:

Podnikatelská aktivita – počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou na 1 000 obyvatel v roce 2025

Vyjíždka za prací – podíl vyjíždějících z obce za prací na celkovém počtu zaměstnaných osob – dle SLDB 2021 (v %)

Nezaměstnanost – podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel v roce 2024 (v %)

Primér – podíl primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství) na celkovém počtu subjektů se zjištěnou aktivitou v roce 2025 (v %)

Sekundér – podíl sekundárního sektoru (těžba a průmysl celkem, stavebnictví) na celkovém počtu subjektů se zjištěnou aktivitou v roce 2025 (v %)

Zdroj: ČSÚ

ZAMĚSTNANOST

Na Českolipsku byl v roce 2024 zaznamenán nepatrně nižší podíl nezaměstnaných osob (4,1 %) ve srovnání s krajským průměrem (4,3 %). Počet uchazečů o jedno volné pracovní místo odpovídal krajskému průměru – dvě osoby.

Dojde-li k výraznému útlumu automobilového průmyslu, na Českolipsku by se to projevilo nárůstem počtu nezaměstnaných osob. Na tuto situaci obce upozornily na konkrétním případě uzavření závodů společnosti Adient ve Stráži pod Ralskem a v České Lípě v roce 2025, které vedlo ke zvýšení počtu nezaměstnaných osob.

Dle dat SLDB 2021 vyjíždělo za prací mimo obec svého bydliště 9 743 pracujících, což představuje 37 % všech zaměstnaných. Nejčastěji směřovali do České Lípy, Stráže pod Ralskem a Mladé Boleslavi. Naopak do obcí na Českolipsku dojíždělo celkem 8 149 osob. Nejvíce % obyvatel vyjíždělo z obcí Bohatice, Kvítkov a Velenice, zatímco nejméně ze Zahrádek.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY – SOUHRN

✓ dostupnost velkých zaměstnavatelů v širším okolí (Mladá Boleslav, Česká Lípa)	✗ vysoká závislost a zranitelnost ekonomiky na automotive (zejména zaměstnanost)
✓ vhodné podmínky pro zemědělství (v porovnání se zbytkem kraje)	✗ nižší míra podnikatelské aktivity

2.3. Veřejné služby

ZDRAVOTNICTVÍ

Na Českolipsku je dle Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb² 165 poskytovatelů zdravotních služeb, z toho se například jedná o:

- 29 míst poskytování v oboru všeobecné praktické lékařství v obcích Kravaře, Zahrádky, Blíževedly, Dubá, Česká Lípa, Žandov, Brniště,
- 14 míst poskytování v oboru praktické lékařství pro děti a dorost v obcích Česká Lípa, Kravaře, Dubá,
- 24 míst poskytování v oboru zubní lékařství v obcích Česká Lípa, Žandov,
- 7 míst poskytování v oboru gynekologie v obcích Česká Lípa, Žandov,
- 8 míst poskytování v oboru chirurgie v obcích Česká Lípa, Žandov,
- 3 místa poskytování v oboru ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí v České Lípě,
- 2 místa poskytování v oboru rehabilitační a fyzikální medicína v České Lípě,
- 8 míst poskytování v oboru psychiatrie v České Lípě.

Dle Nařízení vlády č. 307/2012 Sb., o místní a časové dostupnosti zdravotních služeb je stanovena místní dostupnost primární péče, včetně lékárenské služby, do 35 minut. Z analýzy provedené Všeobecnou zdravotní pojišťovnou³ je na Českolipsku místní dostupnost zdravotních služeb zajištěna, avšak lékařské ordinace nejsou ve všech obcích. Podle osobních jednání se starosty je tento stav vnímán jako jeden z významných problémů. Ty upozorňují, že praktický lékař pro dospělé, který zajišťuje péči pro několik obcí,

² <https://nrps.uzis.cz/index.php?pg=vyhledavani-poskytovatele>

³ <https://www.vzp.cz/poskytovatele/dostupnost-zdravotni-pece/tvorba-site-poskytovatelu-zdravotnich-sluzeb-primarni-pece>

je již v důchodovém věku. Bývá často problém sehnat zubaře, dětského lékaře nebo praktika. Za ostatními odbornými zdravotními službami obyvatelé dojíždějí do Doks, České Lípy, Mladé Boleslavi nebo Liberce.

Jediným zařízením poskytujícím lůžkovou zdravotní péči je nemocnice v České Lípě, která je od ledna 2026 součástí Krajské nemocnice Liberec, a. s. Cílem tohoto kroku je udržení a posílení poskytování zdravotní péče na Českolipsku. Odbornou péči, kterou nemocnice neposkytuje, obyvatelé nejčastěji vyhledávají v Liberci nebo Mladé Boleslavi.

SOCIÁLNÍ OBLAST

Na Českolipsku je dle Registru poskytovatelů sociálních služeb 59 poskytovatelů sociálních služeb⁴, z toho se například jedná o:

- 7 domovů pro seniory, domovů pro osoby se zdravotním postižením nebo domovů pro seniory se zvláštním režimem v obcích Česká Lípa, Sosnová, Jestřebí,
- 4 místa pečovatelské služby v obcích Česká Lípa, Dubá,
- 1 denní stacionář v České Lípě,
- 11 míst pro odborné sociální poradenství v České Lípě,
- 2 místa poskytování aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením v České Lípě,
- 1 místo pro terénní programy v České Lípě,
- 2 nízkoprahová zařízení pro děti a mládež nebo sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi v České Lípě.

Dále do obcí dojíždí terénní pracovníci v sociálních službách a v některých obcích funguje rozvoz obědů ze školních jídelen seniorům.

Město Česká Lípa s obcemi na území SO ORP Česká Lípa uzavřelo Memorandum o dlouhodobé spolupráci při zajištění střednědobého plánování a spolufinancování sociálních služeb.

Dle Komunitního plánu sociálních služeb SO ORP Česká Lípa 2022–2026 je na území nedostatečná kapacita odlehčovací služby, služby pro osoby s duševním onemocněním, krizové pomoci a nízkoprahových zařízení. S ohledem na stárnoucí populaci je nutné zajistit sociální služby pro cílovou skupinu seniorů.

Českolipsko vykazovalo vyšší hodnotu indexu sociálního vyloučení (11,3) než průměr Libereckého kraje (10,2). Hodnoty mezi 12 až 30 body značí, že sociální vyloučení představuje závažný problém s dopadem na celkový rozvoj obce nebo regionu. Tuto hranici překročila Česká Lípa (15) a Tachov (13).

Na Českolipsku byly zmapovány dle interní databáze KÚ LK sociálně vyloučené lokality v obcích Blatce, Česká Lípa a Tachov.

Město Česká Lípa spolupracuje s odborem rozvoje bydlení a soudržnosti (MMR ČR). Posláním odboru je, ve spolupráci s lokálními partnery, vytvářet komplexní programy integrace. V rámci daného pak připravit vhodné prostředí pro efektivní čerpání finančních prostředků z EU v této oblasti.

Podíl osob s exekucí na Českolipsku (8,7 %) byl nad průměrem kraje (6,9 %).

Tab. 4: Základní údaje o sociální oblasti

OBEC	OSOBY V EXEKUCI	SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ	PŘÍSPĚVEK NA BYDLENÍ
Blatce	8,7	6	1,9

⁴ <https://www.mpsv.cz/registr-poskytovatel-u-sluzeb>

Blíževedly	10,8	5	2,1
Bohatice	4,0	1	0,0
Brniště	6,8	0	1,1
Česká Lípa	9,7	15	4,6
Dubá	7,2	6	2,6
Dubnice	4,2	0	0,4
Holany	7,2	0	1,6
Horní Libchava	2,6	4	1,1
Horní Police	5,2	4	1,6
Chlum	6,1	2	1,7
Jestřebí	8,6	3	3,2
Kozly	0,7	1	0,0
Kravaře	6,5	3	1,8
Kvítkov	3,0	4	0,6
Luka	12,2	6	1,9
Nový Oldřichov	4,7	0	1,2
Okna	5,7	2	1,6
Pertoltice pod R.	10,8	5	1,4
Skalka u Doks	2,8	3	1,1
Sosnová	3,9	4	1,5
Stružnice	6,5	4	1,1
Stvolínky	10,5	1	1,2
Tachov	17,6	13	4,8
Tuhaň	8,4	4	2,6
Velenice	10,9	2	0,0
Velký Valtinov	3,5	0	1,2
Volfartice	5,3	5	0,8
Vrchovany	10,1	5	1,8
Zahrádky	6,4	1	2,0
Žandov	8,0	7	2,1
Ždírec	2,5	4	4,6
území celkem	8,7	11,3	-
Liberecký kraj	6,9	10,2	-

Vysvětlivky:

Osoby v exekuci – podíl osob v exekuci v roce 2025 (v %)

Sociální vyloučení – index sociálního vyloučení v roce 2024

Příspěvek na bydlení – podíl domácností s příspěvkem na bydlení v roce 2023 (v %)

„–“ – data nejsou k dispozici

Zdroj: Exekutorská komora ČR, MMR ČR, Úřad práce ČR

VZDĚLANOST A VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělanostní struktura obyvatelstva na Českolipsku je ve srovnání s průměrem Libereckého kraje nižší, což má negativní dopad na zaměstnanost a celkové sociální charakteristiky území. V regionu je podprůměrný podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním a se středním vzděláním s maturitou. Naopak vyšší je zastoupení osob pouze se základním vzděláním (včetně neukončeného) či se středním vzděláním bez maturity.

Na území Českolipska je dětem nabízena široká škála volnočasových aktivit. Problémem však zůstává dostupnost – například nenávaznost spojů veřejné dopravy ztěžuje dětem účast na těchto aktivitách. LAG Podralsko dále upozorňuje na nedostatek odborných poradenských center a psychologů a zdůrazňuje potřebu posílit výuku finanční gramotnosti ve školách.

Novela školského zákona z roku 2025 přináší změnu v organizaci sítě škol – povinné slučování menších škol v obcích s více zařízeními. Do 30. září 2028 bude nutné splnit minimální hranici 180 žáků; v opačném případě dojde ke sloučení škol. Toto opatření se vztahuje pouze na obce, které jsou zřizovateli více škol. V praxi půjde zejména o sloučení MŠ a ZŠ pod jednu instituci⁵. Některé obce však zpochybňují přínos a efektivitu tohoto opatření.

Přibližně polovina obcí na Českolipsku je zřizovatelem mateřské školy a prvního stupně základní školy. Úplně základní školy se nacházejí v obcích Česká Lípa, Dubá, Horní Police, Jestřebí, Kravaře a Okna. Základní umělecké školy působí v České Lípě a Žandově. Školní budovy jsou v různém technickém stavu – některé již prošly rekonstrukcí, jiné na ni teprve čekají. Zároveň některé budovy vykazují vysokou energetickou náročnost.

Střední školství je soustředěno v České Lípě, kde působí: Gymnázium Česká Lípa, Obchodní akademie, Střední průmyslová škola, Střední škola Klíč s.r.o., Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Euroškola Česká Lípa střední odborná škola s.r.o. a Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola.

Tab. 5: Základní údaje o školství

OBEC	VZDĚLANOST		POČET ŠKOL			
	ZŠ	VŠ	MŠ	ZŠ	GYMNÁZIUM	ZUŠ
Blatce	0,03	0,06	0	0	0	0
Blíževedly	0,27	0,04	1	0	0	0
Bohatice	0,06	0,04	0	0	0	0
Brniště	0,44	0,16	1	1	0	0
Česká Lípa	10,01	7,26	12	10	1	1
Dubá	0,51	0,24	1	1	0	0
Dubnice	0,22	0,10	1	1	0	0

⁵ V souvislosti se změnou v organizaci sítě škol se negativní dopad na vzdělávání nepředpokládá. V mnoha případech se jedná pouze o formální sloučení. Zavírání škol se neočekává. Způsob, jakým k případné změně v dané obci dojde, je v kompetenci zřizovatelů mateřských, základních a středních škol.

Holany	0,18	0,09	1	1	0	0
Horní Libchava	0,20	0,24	1	1	0	0
Horní Police	0,20	0,10	1	1	0	0
Chlum	0,07	0,04	0	0	0	0
Jestřebí	0,22	0,06	1	1	0	0
Kozly	0,04	0,02	0	0	0	0
Kravaře	0,23	0,11	1	1	0	0
Kvítkov	0,04	0,05	0	0	0	0
Luka	0,04	0,01	0	0	0	0
Nový Oldřichov	0,23	0,11	1	1	0	0
Okna	0,08	0,05	1	1	0	0
Pertoltice pod R.	0,15	0,02	0	0	0	0
Skalka u Doks	0,05	0,02	0	0	0	0
Sosnová	0,14	0,18	1	0	0	0
Stružnice	0,25	0,13	1	1	0	0
Stvolínky	0,12	0,04	0	0	0	0
Tachov	0,07	0,01	0	0	0	0
Tuhaň	0,11	0,05	0	0	0	0
Velenice	0,06	0,04	0	0	0	0
Velký Valtinov	0,06	0,01	0	0	0	0
Volfartice	0,24	0,09	1	1	0	0
Vrchovany	0,03	0,02	0	0	0	0
Zahrádky	0,18	0,15	1	1	0	0
Žandov	0,68	0,17	1	1	0	1
Ždírec	0,05	0,01	0	0	0	0
území celkem	15,25	9,74	28	24	1	2
Liberecký kraj	13,71	13,21	234	203	13	22

Vysvětlivky:

Vzdělanost – ZŠ – podíl obyvatelstva se základní školou vč. neukončeného studia dle SLDB 2021 (v %)

Vzdělanost – VŠ – podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním dle SLDB 2021 (v %)

Počet škol – MŠ – počet mateřských škol v roce 2025

Počet škol – ZŠ – počet základních škol v roce 2025. Tučně vyznačená hodnota signalizuje, že daná základní škola zahrnuje první i druhý stupeň.

Počet škol – Gymnázium – počet gymnázií v roce 2025

Počet škol – ZUŠ – počet základních uměleckých škol v roce 2025

Zdroj: ČSÚ, MŠMT ČR

BEZPEČNOST A KRIMINALITA

Bezpečnost obyvatel zajišťuje Policie České republiky prostřednictvím svých služeben (Česká Lípa, Doksy, Žandov). V České Lípě zároveň působí Městská policie Česká Lípa. Menší obce však upozorňují na absenci služeben Policie ČR na svém území, což vnímají jako problém z hlediska dostupnosti a rychlé reakce na vzniklé situace.

Index kriminality (počet registrovaných trestných činů za zvolené období přepočtený na 10 000 obyvatel) je na Českolipsku nízký a činí 130,1, což je pod průměrem Libereckého kraje (150,7).

V oblasti bezpečnosti se jako významný problém jeví časté překračování rychlosti v obcích, které ohrožuje chodce i ostatní účastníky silničního provozu. Dále se některé obce potýkají s drogovou problematikou a projevy vandalismu.

Požární ochranu zajišťuje jednotka Hasičského záchranného sboru Česká Lípa a zásahové jednotky Sboru dobrovolných hasičů.

Tab. 6: Základní údaje o bezpečnosti

OBEC	INDEX KRIMINALITY	OBEC	INDEX KRIMINALITY
Blatce	173,9	Okna	28,7
Blíževedly	47,5	Pertoltice pod R.	160,6
Bohatice	283,4	Skalka u Doks	279,3
Brniště	107,4	Sosnová	159,0
Česká Lípa	143,7	Stružnice	88,1
Dubá	125,6	Stvolínky	215,4
Dubnice	62,5	Tachov	0,0
Holany	106,0	Tuhaň	76,6
Horní Libchava	80,3	Velenice	114,3
Horní Police	95,6	Velký Valtinov	0,0
Chlum	71,7	Volfartice	149,1
Jestřebí	131,1	Vrchovany	84,0
Kozly	0,0	Zahrádky	99,3
Kravaře	153,3	Žandov	93,7
Kvítkov	0,0	Ždírec	82,0
Luka	204,1	území celkem	130,1
Nový Oldřichov	61,3	Liberecký kraj	150,7

Vysvětlivky:

Index kriminality – počet registrovaných trestných činů v roce 2025 přepočtený na 10 000 obyvatel

Zdroj: Policie ČR

BYDLENÍ A OBČANSKÁ VYBAVENOST

Bytové fondy spravují města a obce, případně jejich příspěvkové organizace. Finanční prostředky z nájemného jsou často nedostačující. Jedním z důvodů může být skutečnost, že bytový fond slouží k pokrytí různorodých potřeb obyvatel, od běžného nájemního bydlení až po bydlení pro osoby v obtížné sociální situaci. Budovy se nacházejí v různém technickém stavu – některé již prošly rekonstrukcí, jiné na ni teprve čekají. Vlastníci veřejného bytového fondu průběžně provádějí jeho rekonstrukce. Vlastní bytový fond je v obcích většinou dlouhodobě obsazený a většina obcí eviduje převis uchazečů. Zároveň je na Českolipsku nedostatečný bytový fond pro zajištění dostupného bydlení, včetně startovacích bytů. Problémem je rovněž nedostatek pracovníků pro zajištění péče a údržby.

Větší zastoupení bytových domů na celkovém počtu obydlených domů (tj. rodinné domy, bytové domy a ostatní budovy) je v České Lípě (28,51 %), Žandově (14,80 %) a Dubé (13,92 %). Na Českolipsku jinak převládají rodinné domy. Trvale neobydlené domy jsou často využívány jako druhé či přechodné bydlení, přičemž nejvíce se jich nachází v Blatcích (69,77 %), Tuhani (44,23 %) a Dubé (42,00 %). Tato skutečnost může mít dopad na infrastrukturu a dostupnost služeb v území (např. odpadové hospodářství).

Intenzita bytové výstavby (počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel) v letech 2020–2024 je podprůměrná ve srovnání s průměrem kraje (Českolipsko 1,38 a Liberecký kraj 2,00).

Veřejná prostranství obcí a měst vyžadují stálou údržbu a opravy (např. výsadba zeleně, cestičky, parkoviště, náměstí). V některých případech je stav veřejného prostranství nevyhovující, kdy je nutná kompletní rekonstrukce.

Největší škálu služeb nabízí město Česká Lípa, např.: supermarkety, kino apod. Ve většině menších obcí je dostupný alespoň základní sortiment zboží, především potraviny.

Tab. 7: Základní údaje o bydlení

OBEC	INTENZITA BYTOVÉ VÝSTAVBY	PODÍL RODINNÝCH DOMŮ	PODÍL TRVALE OBYDLENÝCH DOMŮ
Blatce	12,48	100,00	30,23
Blíževedly	0,99	95,98	75,00
Bohatice	3,41	97,22	87,80
Brniště	1,94	93,84	85,41
Česká Lípa	0,92	71,49	94,40
Dubá	2,13	86,08	58,00
Dubnice	3,45	99,48	83,98
Holany	4,42	90,07	70,89
Horní Libchava	6,95	97,11	91,67
Horní Police	2,54	94,15	86,50
Chlum	0,75	90,00	64,52
Jestřebí	2,65	89,67	81,42
Kozly	0,00	98,04	71,83
Kravaře	0,25	94,67	81,82

Kvítkov	2,59	92,31	83,33
Luka	0,00	89,66	74,36
Nový Oldřichov	1,52	97,49	86,28
Okna	1,21	86,84	78,35
Pertoltice pod R.	2,35	96,58	90,00
Skalka u Doks	3,56	97,87	77,05
Sosnová	2,59	94,27	93,20
Stružnice	3,02	92,96	81,82
Stvolínky	1,86	96,59	80,00
Tachov	6,51	91,49	74,60
Tuhaň	1,46	91,95	55,77
Velenice	2,40	96,43	69,14
Velký Valtinov	5,17	98,46	86,67
Volfartice	2,49	96,10	75,93
Vrchovany	1,80	96,97	70,21
Zahrádky	1,70	87,50	88,42
Žandov	0,52	85,20	79,84
Ždírec	1,67	96,97	64,71
území celkem	1,38	83,72	83,35
Liberecký kraj	2,00	84,95	80,74

Vysvětlivky:

Intenzita bytové výstavby – počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel za období 2020-2024

Podíl rodinných domů – podíl rodinných domů na celkovém počtu obydlených domů (tj. rodinné domy, bytové domy a ostatní budovy) dle SLDB 2021 (v %)

Podíl trvale obydlených domů – podíl trvale obydlených domů na celkovém počtu domů dle SLDB 2021 (v %)

Zdroj: ČSÚ

VEŘEJNÉ SLUŽBY – SOUHRN

✓ dostupnost středních škol v České Lípě	✗ nižší dostupnost zdravotních služeb a nedostatek lékařů (zubaři, praktičtí lékaři) ✗ chybějící sociální služby ✗ existence sociálně vyloučených lokalit ✗ vysoký podíl osob v exekuci ✗ nízká vzdělanost obyvatel ✗ absence služeben Policie ČR v menších obcích z hlediska dostupnosti a rychlé reakce na vzniklé situace

- ✗ nízká intenzita bytové výstavby
- ✗ nedostatečný bytový fond pro zajištění dostupného bydlení a startovacích bytů
- ✗ nevyhovující stav veřejných prostranství a objektů v majetku obcí a měst

2.4. Cestovní ruch, sport a kultura

Část Českolipska spadá do turistické oblasti Máchův kraj, další část do oblasti Lužické hory. Jedná se o krajinu s převahou lesů a pahorkatin, přičemž na severu území se nacházejí Lužické hory. Značná část území zasahuje do Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj.

Na Českolipsku se nachází řada přírodně cenných lokalit, mimo jiné národní přírodní rezervace Novozámecký rybník, národní přírodní památka Peklo, národní přírodní památka Jestřebské slatiny, přírodní rezervace Kokořínský důl a Vlhoeš, a přírodní památky jako Husa, Černý důl, Kamenný vrch u Křenova či Prameny Pšovky.

V území působí oblastní destinační management Máchův kraj, který se soustředí na rozvoj udržitelného cestovního ruchu. Informační centra pro turisty jsou v České Lípě, Dubé a Kravařích.

Nejvíce ubytovacích zařízení se nachází v České Lípě⁶, přičemž nejvyšší průměrný počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních byl zaznamenán v Dubé (Kokořínsko). Celkově je na Českolipsku ubytovacích a stravovacích zařízení pro turisty nedostatek.

Nutné je udržovat, modernizovat a rozšiřovat stávající turistickou vybavenost (např. zázemí pro návštěvníky, ubytování, stravování). Dále je nutné rozšiřovat a zkvalitňovat cyklotrasy a propojit všechny oblasti vč. značení cyklotras. Dle Strategie rozvoje cestovního ruchu v turistické oblasti Máchův kraj pro období 2019–2023 je pro tuto oblast typická nedostatečná propagace regionu. Je zde malá variabilita nabídek cestovního ruchu z hlediska sezónnosti. Na tuto strategii následně navazuje Koncepce rozvoje turistického ruchu pro Svazek obcí Máchův kraj zpracovaná v roce 2021, která za negativní aspekt v této oblasti považuje absenci osvěty vedení měst a veřejné správy v otázce rozvoje cestovního ruchu a chápání jeho obsahu, vazeb a důležitosti. Důležitá je tedy pravidelná edukace zástupců veřejného i soukromého sektoru s poukázáním na význam cestovního ruchu a jeho komplexnost, která se ve výsledku promítá i do dalších odvětví a působí na rozvoj regionu.

KULTURA A PAMÁTKY

Z oblasti kultury jsou na Českolipsku zejména památky, kulturní domy, víceúčelové budovy, kina a další objekty sloužící kulturním aktivitám.

Na Českolipsku se vyskytuje 440 nemovitých kulturních památek, 8 památkových zón (Tubož, Zahrádecko, Česká Lípa, Bukovec, Dubá, Pavlovice, Kravaře a Velenice) a 3 vesnické památkové rezervace (Janovice u Kravař, Lhota a Rané). Nachází se zde národní kulturní památka poutní kostel Navštívení Panny Marie v Horní Polici. V severní části Českolipska se dochoval tradiční typ lidové architektury – podstávkové domy, jejichž původ sahá do 15.–16. století. Tento architektonický styl je typický také pro Polsko a Sasko.

⁶ Český statistický úřad monitoruje pouze hromadná ubytovací zařízení, která mají minimálně 5 pokojů nebo 10 lůžek. Menší ubytovací zařízení nejsou do této statistiky zahrnuta, což však neznamená, že se na analyzovaném území nevyskytují.

Některé památky je nutné zrekonstruovat (např. kostel v Kravařích, v Brništi nebo v Holanech, Zámek Stvolínky), zpřístupnit pro veřejnost nebo doplnit mobiliář.

Je zde Archeologické muzeum Šatlava v České Lípě, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, Vísecká rychta v Kravařích a Hasičské muzeum v Novém Oldřichově. V České Lípě se nachází divadlo. Kino nebo letní kino se nachází v České Lípě a Dubé. Dále jsou kulturní aktivity pro obyvatele dostupné v bližším okolí v Liberci, Mnichově Hradišti nebo Mladé Boleslavi. LAG Podralsko upozorňuje na nedostatek významnějších kulturních akcí v území.

Horní Libchava je zařazena do Křišťálového údolí díky obnovenému skleněnému lustru v kostele sv. Jakuba Většího.

Jednotlivé obce pro své obyvatele pořádají různé kulturní akce (např. pálení čarodějnic, dětský den, rozloučení s létem, Holanské léto, Stezka hastrmanů v Brništi, Městské slavnosti v České Lípě, Festival Všudybud, Mezinárodní hudební festival Lípa Musica, Českolipský divadelní podzim, Letní Lípa).

SPORT A VOLNÝ ČAS

Volnočasové aktivity jsou na Českolipsku využívány celoročně, s převahou návštěvnosti v letních měsících. V zimě se nabídka volnočasového vyžití soustředí zejména do okolí Nového Oldřichova, a to v souvislosti s existencí běžeckých tras a Lužické lyžařské magistrály. Nabídka zimních volnočasových aktivit je na Českolipsku spíše omezená.

Region je oblíbený zejména pro pěší turistiku, cykloturistiku, rekreaci u vody a chataření. K vyhledávaným cílům patří vyhlídky, skalní útvary a zříceniny hradů, např. Ronov nebo Starý Bernštejn. Mezi vyhledávané naučné stezky patří Naučná stezka Peklo, Hubertova naučná stezka a Naučná stezka Dubsko – Kokořínsko. V Bohaticích se nachází ZOO park. Významnou cyklotrasou je Cyklostezka Ploučnice, která vede malebnou krajinou a je vhodná i pro inline bruslaře. Úsek této cyklostezky prochází Českolipskem pouze částečně. Cyklisté nejčastěji směřují k Máchovu jezeru (širší turistické zázemí) a Holanským rybníkům. Možnosti koupání a vodní rekreace nabízí Holanské rybníky v Holanech nebo koupaliště Dubice v České Lípě. Pro vodáky je atraktivní splouvání řeky Ploučnice.

Svazek obcí Peklo plánuje propojení cyklostezek prostřednictvím navigačního systému.

V jednotlivých obcích Českolipska se nacházejí veřejná zařízení pro sport (hřiště), a to v různém stavu, a často vyžadují nutné opravy či rekonstrukce. Ve větších obcích je lepší nabídka veřejných zařízení pro sport. Sportovní zázemí je koncentrováno zejména v České Lípě, kde se nachází městské koupaliště, zimní stadion, sportovní hala a další sportoviště. Na menších obcích se nachází pouze fotbalové, případně multifunkční hřiště. Téměř každá obec má dětské hřiště, o které se průběžně stará (např. opravy mobiliáře).

Tab. 8: Základní údaje o hromadných ubytovacích zařízeních

OBEC	POČET ZAŘÍZENÍ	POČET LŮŽEK	NÁVŠTĚVNOST	PRŮMĚRNÝ POČET PŘENOCOVÁNÍ
Blatce	1	i.d.	i.d.	i.d.
Blíževedly	1	i.d.	i.d.	i.d.
Bohatice	-	-	-	-
Brniště	-	-	-	-
Česká Lípa	10	353	15 457	1,9
Dubá	5	184	2 781	3,3

Dubnice	-	-	-	-
Holany	4	243	2 999	2,8
Horní Libchava	-	-	-	-
Horní Police	-	-	-	-
Chlum	-	-	-	-
Jestřebí	-	-	-	-
Kozly	-	-	-	-
Kravaře	-	-	-	-
Kvítkov	1	i.d.	i.d.	i.d.
Luka	-	-	-	-
Nový Oldřichov	-	-	-	-
Okna	-	-	-	-
Pertoltice pod R.	-	-	-	-
Skalka u Doks	-	-	-	-
Sosnová	1	i.d.	i.d.	i.d.
Stružnice	-	-	-	-
Stvolínky	-	-	-	-
Tachov	-	-	-	-
Tuhaň	1	i.d.	i.d.	i.d.
Velenice	-	-	-	-
Velký Valtinov	-	-	-	-
Volfartice	-	-	-	-
Vrchovany	-	-	-	-
Zahrádky	-	-	-	-
Žandov	1	i.d.	i.d.	i.d.
Ždírec	-	-	-	-
území celkem	25	780	21 237	-
Liberecký kraj	926	44 287	1 173 053	2,8

Vysvětlivky:

Hromadné ubytovací zařízení = zařízení s minimálně 5 pokoji nebo 10 lůžky sloužící pro potřeby cestovního ruchu

Počet zařízení – počet hromadných ubytovacích zařízení v roce 2024

Počet lůžek – počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2024

Návštěvnost – počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2024

Průměrný počet přenocování – průměrný počet přenocování (počet nocí) v roce 2024

„-“ – data nejsou k dispozici nebo jsou nespolehlivá

i.d. – individuální (důvěrný) údaj

CESTOVNÍ RUCH, SPORT A KULTURA – SOUHRN

✓ turisticky atraktivní území (přírodní atraktivita, kulturní památky, sportovní vyžití)	✗ malá variabilita nabídek cestovního ruchu
✓ existence destinačního managementu Máchův kraj	✗ nedostatečná propagace cestovního ruchu
	✗ památky vyžadující postupné opravy
	✗ nedostatek významných kulturních akcí
	✗ rezervy v opravách a rekonstrukcích sportovní a volnočasové infrastruktury

2.5. Infrastruktura

DOPRAVA

V rámci silničního napojení jsou v regionu klíčové tyto silnice: silnice I/9 (Praha – Zahrádky – Česká Lípa – Nový Bor – Rumburk), silnice I/15 (Most – Lovosice – Litoměřice – Ústěk – Zahrádky), silnice I/38 (Jestřebí – Doksy – Mladá Boleslav) a jednotlivé silnice II. třídy (např. II/259, II/262 nebo II/270).

Silnice I/9 patří nejen k nejzatíženějším komunikacím ve sledovaném území, ale i v rámci celého Libereckého kraje. Je intenzivně využívána zejména pro kamionovou dopravu. Trasa této silnice vede středem města Česká Lípa v severojižním směru a obcí Zahrádky a Jestřebí, kde významně ovlivňuje kvalitu života obyvatel zvýšenou hlučností a emisemi. Podobná situace je na silnici II/262, zejména v úsecích procházejících obcemi podél řeky Ploučnice – Stružnice, Horní Police a Žandov. V těchto lokalitách projíždí nákladní doprava v těsné blízkosti obytné zástavby, což představuje značnou zátěž pro místní obyvatele. Z pohledu dopravní nehodovosti je silnice I/9 dlouhodobě vnímána jako problémová, především v úsecích mezi Sosnovou a Zahrádkami a dále mezi Novým Borem a Českou Lípou. Negativní vliv na kvalitu života má i silnice I/15, která vede v těsné blízkosti obcí Zahrádky a Stvolínky.

V některých obcích již byly vybudovány silniční obchvaty (např. Kravaře, Dubá), které vedly k výraznému snížení dopravní zátěže v centrech. Tento přínos je ze strany obcí hodnocen velmi pozitivně.

V některých obcích jsou silnice úzké, což zhoršuje bezpečnost silničního provozu a ohrožuje jak řidiče, tak pěší. Problematická je bezpečnost „pěší dopravy“. Chodníky neodpovídají současným požadavkům na bezpečnost a případně bezbariérovost. V některých částech území často chodníky chybí úplně. V některých případech navíc chybí prostor pro vybudování chodníků.

Místní komunikace a mostky si obce průběžně udržují, nicméně část z nich je ve špatném technickém stavu a jejich opravy jsou finančně náročné a vyžadují koordinaci s dalšími plánovanými nebo souběžně probíhajícími investičními akcemi. Ve zhoršeném stavu se nachází také některé krajské silnice i mostní objekty na těchto komunikacích, například komunikace do Skalky u Doks.

Některé obce rovněž trápí nedostatek parkovacích kapacit (např. Okna, Ždírec, Stvolínky) a jeho komplexní řešení (např. Česká Lípa).

Dopravní obslužnost je zajišťována železniční a autobusovou dopravou. Ve většině obcí je interval spojů dostačující, avšak v některých lokalitách chybí odpovídající dopravní spojení ve večerních hodinách či o víkendech. Nedostatečné, případně zcela chybějící napojení se projevuje zejména v odlehlejších částech obcí, například v Zahrádkách.

Územím prochází tři železniční tratě: trať č. 080 (Mladá Boleslav – Doksy – Česká Lípa – Nový Bor – Jedlová), trať č. 086 (Liberec – Česká Lípa – Benešov nad Ploučnicí – Děčín) a trať č. 087 (Lososice – Litoměřice horní nádraží – Česká Lípa). Dostupnou železniční stanici nebo zastávku mají pouze Blíževedly, Brniště, Česká Lípa, Horní Police, Jestřebí, Kravaře, Okna, Pertoltice pod Ralskem, Stružnice, Stvolínky, Velký Valtinov, Zahrádky a Žandov. Všechny tratě jsou jednokolejné a neelektrifikované. Vzhledem ke stáří infrastruktury a vedení tratí převážně lesními úseky dochází poměrně často k omezením provozu z důvodu údržby. Omezená je přepravní traťová rychlost za hodinu na trati mezi Česká Lípa – Liberec/Lososice, což je způsobeno nejen technickým stavem tratě, ale také nedostatečně modernizovanými zabezpečovacími zařízeními.

V případě autobusové dopravy na řadě míst chybí normové zastávky autobusů, bezbariérový přístup a některé zastávky je nutno rekonstruovat. V případě města Česká Lípa je problémem absence integrovaného dopravního terminálu, který by propojil autobusové nádraží s hlavní železniční stanicí.

Nedostatečná infrastruktura pro nízkoemisní a bezemisní veřejnou dopravu.

Tab. 9: Základní údaje o dopravní obslužnosti

OBEC	AUTOBUSY		VLAKY	
	POČET SPOJŮ	VZDÁLENOST	POČET SPOJŮ	VZDÁLENOST
Blatce	0 ⁷	602	-	-
Blíževedly	6	68	9	621
Bohatice	27	372	-	-
Brniště	11	873	10 ⁸ ,1 ⁹	2 800, 5 300
Česká Lípa ¹⁰	-	-	-	-
Dubá	31	134	-	-
Dubnice	0 ¹¹	30	-	-
Holany	11	253	-	-
Horní Libchava	18	208	-	-
Horní Police	14	60	12	522
Chlum	9	90	-	-
Jestřebí	13	71	12	1 500
Kozly	9	639	-	-
Kravaře	12	64	9	1 100
Kvítkov	9	17	-	-
Luka	0 ¹²	76	-	-

⁷ Není přímý spoj, pouze přestup v Dubé.

⁸ vlaková stanice Brniště

⁹ vlaková stanice Velký Grunov

¹⁰ Město Česká Lípa je centrem SO ORP Česká Lípa, a proto zde nebyl počet spojů sledován.

¹¹ Není přímý spoj, pouze přestup ve Stráži pod Ralskem.

¹² Není přímý spoj, pouze přestup v Doksech.

Nový Oldřichov	17	79	-	-
Okna	2	242	10	273
Pertoltice pod R.	26	830	7	532
Skalka u Doks	1	54	-	-
Sosnová	28	169	-	-
Stružnice	15	150	12	199
Stvolínky	9	33	9	939
Tachov	0 ¹³	23	-	-
Tuhaň	0 ¹⁴	32	-	-
Velenice	11	13	-	-
Velký Valtinov	0 ¹⁵	101	11	156
Volfartice	19	196	-	-
Vrchovany	1	15	-	-
Zahrádky	10	432	9	1 900
Žandov	14	118	12	546
Ždírec	0 ¹⁶	42	-	-
území celkem	-	-	-	-
Liberecký kraj	-	-	-	-

Vysvětlivky:

Autobusy – počet spojů – počet přímých autobusových spojů veřejné dopravy do centra sídla SO ORP Česká Lípa ve středu dne 21. 5. 2025

Autobusy – vzdálenost – vzdálenost z centra obce na autobusovou zastávku nebo stanici (v m)

Vlaky – počet spojů – počet přímých vlakových spojů veřejné dopravy do centra sídla SO ORP Česká Lípa ve středu dne 21. 5. 2025

Vlaky – vzdálenost – vzdálenost z centra obce na vlakovou zastávku nebo stanici (v m)

„-“ – data nejsou k dispozici

Zdroj:IDOS.cz, Mapy.cz

ENERGETIKA

Plynofikace je na Českolipsku zajištěna pouze v obcích Česká Lípa, Dubá, Horní Police, Jestřebí, Nový Oldřichov, Sosnová, Stružnice a Žandov. Dle SLDB 2021 bylo na zemní plyn připojeno 58,16 % obydlených bytů, což mírně převyšuje krajský průměr, který činil 57,00 %.

Dodávky tepla a teplé vody pro část domácností v České Lípě a Dubé zajišťuje společnost ČESKOLIPSKÁ TEPLÁRENSKÁ a.s.

¹³ Není přímý spoj, pouze přestup v Doksech nebo Dubé.

¹⁴ Není přímý spoj, pouze přestup v Dubé.

¹⁵ Není přímý spoj, pouze přestup v Jablonném v Podještědí, Novém Boru nebo Mimoni.

¹⁶ Není přímý spoj, pouze přestup v Doksech nebo Dubé.

V některých obcích je zastaralé veřejné osvětlení, které má vysokou spotřebu elektrické energie (např. Kravaře, Ždírec). Ve většině obcí probíhá průběžná modernizace veřejného osvětlení a výměna za úsporné LED technologie. Společnost ČEZ Distribuce v některých lokalitách plánuje, případně již realizuje, umístění elektrického vedení pod zem. Tento proces se dotýká také obcí, které musí řešit vybudování nových stožárů pro veřejné osvětlení a rozhlas, nebo spolupracovat s ČEZ Distribuce na společné realizaci vedení elektrické energie, veřejného osvětlení a rozhlasu pod zem.

Některé obce plánují instalaci fotovoltaických elektráren na svých budovách. Vybrané obce byly rovněž osloveny s nabídkou výstavby větrných elektráren. Realizace těchto záměrů může přinést řadu benefitů, současně však může vyvolávat otázky spojené s ochranou krajinného rázu.

VODOHOSPODÁŘSTVÍ

Většina obcí na Českolipsku je napojena na veřejný vodovod. V několika obcích, jako například ve Velenicích, nebo jejich částech, je však zásobování vodou zajišťováno individuálně prostřednictvím studní. Některé z těchto zdrojů vykazují zvýšenou úroveň mikrobiálního znečištění, což představuje hygienické riziko. Některé vodovodní sítě jsou zastaralé s nevyhovujícím technickým stavem nebo je nutné rozšířit stávající síť (např. Dubá, Chlum, Česká Lípa)¹⁷.

Odkanalizování je zajištěno plně nebo částečně v obcích Blíževedly, Česká Lípa, Dubá, Holany, Horní Libchava, Horní Police, Jestřebí, Kravaře, Sosnová, Tachov, Vrchovany, Zahradky, Okna a Žandov. Některé kanalizační sítě jsou zastaralé a je potřeba je rekonstruovat nebo je nutné rozšířit stávající kapacitu (např. Brniště, Česká Lípa, Chlum, Dubá).

Kde není kanalizace, využívají se domovní ČOV, žumpy nebo septiky. Některé obce přispívají obyvatelům na domovní ČOV.

Dle SLDB 2021 činil podíl obydlených bytů napojených na veřejnou kanalizaci na Českolipsku 77,8 %, což je nad průměrem Libereckého kraje (69,0 %). Naopak podíl obydlených bytů připojených na žumpu nebo jímku dosáhl 17,4 %, což je pod krajským průměrem (23,0 %). Na veřejný vodovod bylo napojeno 85,1 % obydlených bytů, zatímco krajský průměr činil 82,6 %.

Některé obce jsou rozdrobené a vzdálená sídla jsou hůře dostupná, což komplikuje rozvoj technické infrastruktury, jako jsou kanalizace nebo vodovodní sítě.

Tab. 10: Základní údaje o technické infrastruktuře

OBEC	KANALIZACE	PLYN	VODOVOD
Blatce	0,00	0,00	27,78
Blíževedly	67,44	0,93	73,49
Bohatice	0,00	0,00	46,99 ¹⁸
Brniště	0,00	0,82	73,25
Česká Lípa	94,94	73,53	89,12
Dubá	58,19	32,06	68,79
Dubnice	1,35	0,00	72,52
Holany	66,35	0,47	73,46
Horní Libchava	78,17	1,41	83,80

¹⁷ Plán rozvoje vodovodů a kanalizací: <https://geoportal.kraj-lbc.cz/zivotni-prostredi/prvk/>

¹⁸ Po sčítání vzrostla díky rozšíření veřejného vodovodu míra napojení na 86,17 %.

Horní Police	14,50	37,79	86,64
Chlum	0,00	0,95	77,14
Jestřebí	80,21	38,54	84,03
Kozly	0,00	0,00	91,38
Kravaře	35,33	0,67	82,33
Kvítkov	0,00	0,00	69,88
Luka	0,00	0,00	83,78
Nový Oldřichov	0,00	38,46	80,42
Okna	0,00 ¹⁹	0,00	81,98
Pertoltice pod R.	0,00	0,00	74,68
Skalka u Doks	0,00	0,00	82,46
Sosnová	96,58	47,91	89,73
Stružnice	0,26	42,48	81,27
Stvolínky	0,00	0,00	66,37
Tachov	63,01	0,00	75,34
Tuhaň	0,00	0,00	73,17
Velenice	0,00	0,00	1,43
Velký Valtinov	0,00	0,00	57,75
Volfartice	0,00	0,78	50,78
Vrchovany	0,00 ²⁰	0,00	84,62
Zahrádky	70,31	0,39	63,67
Žandov	62,02	54,86	84,40
Ždírec	0,00	0,00	77,50
území celkem	77,78	58,16	85,09
Liberecký kraj	69,00	57,00	82,60

Vysvětlivky:

Kanalizace – podíl obydlených bytů připojených na kanalizaci dle SLDB 2021 (v %)

Plyn – podíl obydlených bytů připojených na plyn dle SLDB 2021 (v %)

Vodovod – podíl obydlených bytů připojených na veřejný vodovod dle SLDB 2021 (v %)

Zdroj: ČSÚ

¹⁹ Obec má nově vybudovanou kanalizaci, ale v době sčítání ještě nebyla funkční.

²⁰ Obec má nově vybudovanou kanalizaci, ale v době sčítání ještě nebyla funkční.

INTERNET A SÍŤ

Na konci roku 2024 byla na většině Českolipska nejvyšší rychlost internetu²¹ do 100 nebo 300 Mbit/s. Místní části České Lípy a Žandova dosahují rychlostí internetu až 1 Gbit/s a více. V některých částech území (např. Zahrádky, Jestřebí – Pavlovice, Velenice, Tachov, Okna, Ždírec – Ždírecký Důl, Holany – Loubí, Dubnice, Skalka u Doks, Kvítkov, Stvolínky, Brniště, Bohatice, Tuhaň – Domašice) je místně nedostačující rychlost internetového připojení či mobilního signálu, nebo není dostupné vůbec. V některých obcích (např. Kravaře, Zahrádky, Okna, Ždírec, Dubá, Brniště, Horní Libchava) se připravuje rozvedení optického kabelu.

INFRASTRUKTURA – SOUHRN

✓ relativně hustá silniční síť

- ✗ přetížení úseků silnice I/9 dopravou a kritická místa nehodovosti
- ✗ průtahy silnic centry obcí
- ✗ intenzivní kamionová doprava
- ✗ špatný technický stav silnic a silničních objektů
- ✗ chybějící chodníky podél komunikací
- ✗ nedostatek parkovacích kapacit v některých obcích
- ✗ nedostatek spojů veřejné dopravy ve večerních hodinách a o víkendech v menších obcích
- ✗ nevyhovující technický stav železničních tratí
- ✗ nevyhovující stav některých stanic a zastávek veřejné dopravy
- ✗ absence integrovaného dopravního terminálu v České Lípě
- ✗ nedostatečná infrastruktura pro nízkoemisní a bezemisní veřejnou dopravu
- ✗ zastaralé veřejné osvětlení
- ✗ nedostatečné napojení části území na vodovodní a kanalizační síť
- ✗ složitá dostupnost okrajových částí sídel pro technickou infrastrukturu
- ✗ místně nedostačující rychlost a dostupnost internetového připojení či mobilního signálu

²¹ <https://vportal.ctu.gov.cz/intro?l=cs>

2.6. Životní prostředí

Do Českolipska zasahuje CHKO České středohoří a Kokořínsko-Máchův kraj. Maloplošná zvláště chráněná území jsou lokalizována zejména u Zahrádek, Jestřebí, Blíževedel nebo Dubé (např. Novozámecký rybník, Jílovka, Vlhošť, Kokořínský důl, Peklo nebo Jestřebské slatiny). Je tu též situována evropsky významná lokalita Natura 2000 Českolipsko-Dokeské pískovce a mokřady.

VYUŽITÍ PŮDY

Zemědělská půda představuje 55,0 % celkové rozlohy Českolipska, což představuje nadprůměrný podíl ve srovnání s průměrem Libereckého kraje (44,0 %). Zbytek území tvoří lesy (32,9 %).

VODA

Oblastí protéká řeka Ploučnice s hlavními přítoky Svitávkou, Robečským a Panenským potokem. Na nich se nachází několik rybníků (např. Novozámecký rybník, Velká a Malá Nohavice nebo Holanský rybník).

Dle Politiky územního rozvoje ČR je Českolipsko zařazeno mezi specifickou oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem.

NEROSTNÉ SUROVINY

Na území se nacházejí ložiska stavebního kamene, štěrkopísku, sklářského a slévarenského písku. Těžba v současnosti probíhá na ložiscích Velký Grunov, Žizníkov (Česká Lípa), Srní–Okřešice (Česká Lípa), Chlum–Maršovický vrch a Tachov u Doks. Podle Databáze ložisek nerostných surovin v Libereckém kraji je na území dále plánována těžba štěrkopísku u České Lípy (Žizníkov), Bohatic a těžba stavebního kamene v Brništi (Tlustec).

STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

Na území je zmapováno množství chátrajících a nevyužívaných objektů – brownfields, zejména továren a zemědělských areálů. Nejvíce jsou lokalizovány v okolí České Lípy. Dle územně analytických podkladů jich je zde 37, dle databáze brownfields Libereckého kraje 13, podle databáze od CzechInvestu 8.

Tab. 11: Informace o brownfields a využití půdy

OBEC	POČET BROWNFIELDŮ			VYUŽITÍ PŮDY		
	CZECHINVEST	LK	ÚAP	ZEMĚDĚLSKÁ	ORNÁ	LESY
Blatce	0	0	0	30,7	17,8	62,5
Blíževedly	0	0	0	50,2	29,6	42,5
Bohatice	0	0	0	76,1	17,0	15,0
Brniště	1	1	6	67,6	50,9	21,1
Česká Lípa	3	4	8	54,5	28,5	24,2
Dubá	0	0	1	47,0	33,3	45,5
Dubnice	0	0	0	72,4	42,3	18,9
Holany	0	0	0	51,3	33,2	33,0
Horní Libchava	0	0	1	71,2	42,3	16,5

Horní Police	0	1	3	70,0	27,2	14,6
Chlum	0	0	0	60,1	39,9	31,6
Jestřebí	0	0	1	50,8	31,9	27,2
Kozly	0	0	0	55,9	15,0	30,5
Kravaře	0	0	1	62,5	32,3	26,1
Kvítkov	0	0	0	47,7	27,5	45,1
Luka	0	0	0	66,2	56,1	24,2
Nový Oldřichov	1	1	1	59,9	4,1	23,7
Okna	0	0	2	70,9	64,6	13,4
Pertoltice pod R.	0	1	2	77,1	53,9	9,0
Skalka u Doks	0	0	0	59,0	39,0	34,7
Sosnová	0	0	0	51,6	41,0	36,5
Stružnice	0	1	0	63,9	29,5	27,4
Stvolínky	0	0	1	53,4	19,5	28,0
Tachov	0	0	0	73,0	64,0	14,2
Tuhaň	0	0	0	39,6	22,7	55,5
Velenice	0	0	1	47,0	30,3	45,9
Velký Valtinov	0	2	2	57,1	36,4	30,1
Volfartice	1	0	3	58,1	10,1	31,2
Vrchovany	1	0	0	45,9	30,2	48,8
Zahrádky	0	2	4	54,3	38,8	29,4
Žandov	1	0	0	53,3	25,4	35,4
Ždírec	0	0	0	47,3	28,1	46,3
území celkem	8	13	37	55,0	32,0	32,9
Liberecký kraj	65	206	-	44,0	19,0	44,8

Vysvětlivky:

Počet brownfieldů – CzechInvest – počet lokalit v roce 2025 dle databáze CzechInvest

Počet brownfieldů – LK – počet lokalit v roce 2025 dle databáze Libereckého kraje

Počet brownfieldů – ÚAP – počet lokalit dle územně analytických podkladů v roce 2024

Využití půdy – zemědělská – podíl zemědělské půdy na celkové rozloze v roce 2024 (v %)

Využití půdy – orná – podíl orné půdy na celkové rozloze v roce 2024 (v %)

Využití půdy – lesy – podíl lesních pozemků na celkové rozloze v roce 2024 (v %)

Zdroj: CzechInvest, Liberecký kraj, územně analytické podklady, ČSÚ

ZNEČIŠTĚNÍ A HLUK

Znečištění ovzduší v obcích pochází hlavně z domácích kotlů na pevná paliva a z automobilové dopravy.

Některé obce upozorňují na hluk a zápach v okolí výrobních areálů.

Obce jsou dále zatíženy zvýšenou nákladní dopravou, a to zejména na průtazích silnice I/9 a II/262.

ODPADY

Obce upozorňují na povinnost dosáhnout minimálně 60% míry vytrídění komunálního odpadu. Tento limit se nedaří naplňovat zejména v souvislosti s nerezidenty, například v obcích nacházejících se na hlavních dopravních tazích nebo v obcích s vyšším podílem rekreačních objektů a chalupářů. Zároveň poukazují na skutečnost, že zákon nezohledňuje domácnosti využívající kompost, čímž se do bilance nezapočítává bioodpad. Obce mají i jiné možnosti, jak zvýšit podíl vytríděnosti např. opravárenské činnosti, elektrické kompostéry na gastro odpady nebo nádoby na oddělený sběr textilu, což se zatím moc neděje vzhledem k finanční a administrativní náročnosti.

Mnoho obcí již zavedlo systém Door to door, který má mimo jiné přispět ke zvýšení podílu tříděného odpadu.

Na Českolipsku působí Dobrovolný svazek obcí EKOD, který byl založen za účelem společné realizace odpadového hospodářství. Je do něj zapojeno 16 obcí, z toho 6 ze sledovaného území.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – SOUHRN

✓ ochrana přírody a krajiny – množství cenných přírodních lokalit	✗ existence území ohrožených suchem
✓ nerostné bohatství	✗ průmyslové a zemědělské brownfieldy spojené s ekologickými zátěžemi
	✗ negativní vlivy dopravy při průjezdu obcemi a průmyslové výroby na ŽP
	✗ komplikované řešení odpadového hospodářství ve vztahu k nerezidentům

2.7. Rozvoj a správa území

MANAGEMENT ÚZEMÍ

Na Českolipsku se nachází 32 obcí, z nichž 3 mají statut města. Celé Českolipsko spadá pod obec s rozšířenou působností Česká Lípa a je rozděleno do 3 obvodů obce s pověřeným obecním úřadem (Česká Lípa, Doksy a Mimoň).

Obce a další subjekty navzájem spolupracují a vytvářejí další společné struktury²²:

a) podle zákona o obcích – veřejnoprávní:

- Dobrovolný svazek obcí EKOD (*Blatce, Dubá, Jestřebí, Okna, Ždírec*)
- Mikroregion Podralsko (*Bohatice, Dubá, Velenice, Brniště, Dubnice, Okna, Pertoltice pod Ralskem, Velký Valtinov, Zdislava*)
- Svazek obcí Cyklostezky Varhany (*Česká Lípa, Nový Oldřichov, Volfartice*)
- Svazek obcí Máchův kraj (*Dubá, Luka, Chlum, Vrchovany, Okna, Tachov, Skalka u Doks, Zahrádky, Ždírec, Tuhaň, Kravaře, Blatce*)
- Svazek obcí Novoborska (*Česká Lípa, Nový Oldřichov, Velenice*)

²² Jedná se pouze o členy z řešeného území.

- Svazek obcí Peklo (*Holany, Horní Libchava, Horní Police, Jestřebí, Kozly, Kvítkov, Sosnová, Stružnice, Stvolínky, Volfartice, Zahrádky, Žandov*)

b) podle jiných zákonů – soukromoprávní:

- LAG Podralsko (všechny obce kromě České Lípy, která sice není členem, ale spolupracuje s LAG Podralsko v některých tematických oblastech)

PŘESHraniční SPOLUPRÁCE

Přeshraniční spolupráce v území není příliš aktivní. Součástí Euroregionu Nisa jsou Česká Lípa, Sosnová, Stvolínky, Blíževedly, Velký Valtinov, Brniště a Dubnice.

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A ROZVOJ ÚZEMÍ

Českolipsko má 32 obcí, z nichž má 28 územní plán, přičemž některé územní plány nejsou v jednotném standardu. Převážná část obcí jej zpracuje v rámci jeho změny. Dále Nový Oldřichov a Sosnová mají starší typ dokumentace. Zbýlé dvě obce (Zahrádky a Kravaře) nemají územní plán vůbec. V Zahrádkách se územní plán dlouhodobě nedaří kvůli střetům různých veřejných zájmů pořídit.

Některé obce mají pro řízení svého rozvoje zpracované strategické dokumenty, jako jsou rozvojové dokumenty obcí či strategie rozvoje měst.

OBČANSKÁ SPOLEČNOST

Volební účast je v porovnání s krajským průměrem nižší.

Všechny obce pořádají pro své občany různé akce, které posilují komunitní život. Některé zejména menší obce však poukazují na nezájem občanů se zapojit do jejich příprav.

Tab. 12: Základní údaje o volební účasti

OBEC	KOMUNÁLNÍ VOLBY	KRAJSKÉ VOLBY	VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY	PREZIDENTSKÉ VOLBY	
				1. KOLO	2. KOLO
Blatce	66,67	50,96	80,29	76,80	76,56
Blíževedly	58,71	25,00	60,28	57,51	60,21
Bohatice	51,69	30,81	62,37	61,63	62,57
Brniště	53,65	37,74	66,89	67,69	68,96
Česká Lípa	33,69	26,67	60,12	58,09	61,51
Dubá	46,10	32,03	65,20	65,71	66,55
Dubnice	52,29	37,50	70,99	71,87	73,19
Holany	27,44	23,16	70,42	65,91	68,49
Horní Libchava	64,73	32,88	78,02	72,40	77,47
Horní Police	34,04	31,73	68,87	65,72	64,96
Chlum	44,19	31,63	64,25	63,94	62,32
Jestřebí	35,78	27,77	64,75	61,95	61,77
Kozly	69,57	50,00	77,24	76,47	74,58

Kravaře	50,24	31,30	66,88	63,75	68,80
Kvítkov	66,15	36,08	80,10	70,37	75,79
Luka	41,77	27,40	70,51	66,23	70,89
Nový Oldřichov	28,80	31,07	69,35	68,28	70,82
Okna	63,53	44,53	71,22	74,30	74,50
Pertoltice pod R.	36,05	33,93	71,64	63,29	62,91
Skalka u Doks	64,71	42,25	73,03	68,09	69,50
Sosnová	59,29	38,50	74,36	75,58	75,36
Stružnice	49,63	28,93	71,65	68,30	70,57
Stvolínky	57,03	26,25	65,93	70,85	71,03
Tachov	37,65	30,29	54,70	54,60	59,32
Tuhaň	56,60	45,93	72,56	72,69	72,52
Velenice	75,35	34,69	67,95	66,21	70,34
Velký Valtinov	76,28	39,13	69,94	69,18	66,26
Volfartice	51,25	29,79	67,70	64,85	69,49
Vrchovany	70,65	30,43	64,29	73,12	69,15
Zahrádky	49,91	29,95	65,03	60,72	61,22
Žandov	49,90	24,36	60,96	59,51	63,97
Ždírec	76,04	34,38	71,03	76,34	66,67
území celkem	38,94	28,39	62,75	60,73	63,65
Liberecký kraj	43,90	34,80	68,05	67,30	69,30

Vysvětlivky:

podíl hlasujících voličů na celkovém počtu voličů, v %

Komunální volby – volební účast do zastupitelstev obcí v roce 2022

Krajské volby – volební účast do zastupitelstev krajů v roce 2024

Volby do poslanecké sněmovny – volební účast do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2025

Prezidentské volby – 1. kolo – volební účast v prvním kole prezidentských voleb v roce 2023

Prezidentské volby – 2. kolo – volební účast ve druhém kole prezidentských voleb v roce 2023

Zdroj: ČSÚ

DOTACE A SYSTÉMOVÉ PROBLÉMY

Obce upozorňují na vysokou administrativní náročnost při podávání žádostí o dotace z EU, vyšší míru spolufinancování a tematickou zaměřenost výzev. Menší obce nemají dostatečné personální kapacity na sledování výzev a administraci dotací.

Obce upozorňují na nedostatek kvalitních projektových manažerů pro přípravu investičních projektů.

Některé obce, například Dubá, mají rozsáhlé katastrální území, což s sebou přináší vyšší náklady na jeho správu. Současně však vykazují menší počet obyvatel. V systému rozpočtového určení daní se tato

skutečnost odráží pouze částečně, neboť koeficient výměry katastrálního území má nižší váhu než koeficient počtu obyvatel.

ROZVOJ A SPRÁVA ÚZEMÍ – SOUHRN

✓ společenské akce pořádané nejen zástupci spolků nebo obcí	✗ neexistence územních plánů v jednotném standardu v některých obcích ✗ administrativní náročnost dotací EU, vyšší míra spolufinancování ze strany žadatelů a omezující podmínky dotací ✗ nedostatečné kapacity menších obcí na sledování výzev a administraci dotací ✗ vyšší náklady na správu rozsáhlých katastrálních území obcí při současném nízkém počtu obyvatel, které nejsou dostatečně zohledněny v systému rozpočtového určení daní ✗ nedostatek kvalitních projektových manažerů pro přípravu investičních projektů

3. Analýza silných a slabých stránek území

OBYVATELSTVO A SÍDELNÍ STRUKTURA

- ✓ příznivější věková struktura obyvatel oproti průměru kraje

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

✓ dostupnost velkých zaměstnavatelů v širším okolí (Mladá Boleslav, Česká Lípa)	✗ vysoká závislost a zranitelnost ekonomiky na automotive (zejména zaměstnanost)
✓ vhodné podmínky pro zemědělství (v porovnání se zbytkem kraje)	✗ nižší míra podnikatelské aktivity

VEŘEJNÉ SLUŽBY

✓ dostupnost středních škol v České Lípě	✗ nižší dostupnost zdravotních služeb a nedostatek lékařů (zubaři, praktičtí lékaři)
	✗ chybějící sociální služby
	✗ existence sociálně vyloučených lokalit
	✗ vysoký podíl osob v exekuci
	✗ nízká vzdělanost obyvatel
	✗ absence služeben Policie ČR v menších obcích z hlediska dostupnosti a rychlé reakce na vzniklé situace
	✗ nízká intenzita bytové výstavby
	✗ nedostatečný bytový fond pro zajištění dostupného bydlení a startovacích bytů
	✗ nevyhovující stav veřejných prostranství a objektů v majetku obcí a měst

CESTOVNÍ RUCH, SPORT A KULTURA

✓ turisticky atraktivní území (přírodní atraktivity, kulturní památky, sportovní vyžití)	✗ malá variabilita nabídek cestovního ruchu
✓ existence destinačního managementu Máchův kraj	✗ nedostatečná propagace cestovního ruchu
	✗ památky vyžadující postupné opravy
	✗ nedostatek významných kulturních akcí

- ✗ rezervy v opravách a rekonstrukcích sportovní a volnočasové infrastruktury

INFRASTRUKTURA

✓ relativně hustá silniční síť

- ✗ přetížení úseků silnice I/9 dopravou a kritická místa nehodovosti
- ✗ průtahy silnic centry obcí
- ✗ intenzivní kamionová doprava
- ✗ špatný technický stav silnic a silničních objektů
- ✗ chybějící chodníky podél komunikací
- ✗ nedostatek parkovacích kapacit v některých obcích
- ✗ nedostatek spojů veřejné dopravy ve večerních hodinách a o víkendech v menších obcích
- ✗ nevyhovující technický stav železničních tratí
- ✗ nevyhovující stav některých stanic a zastávek veřejné dopravy
- ✗ absence integrovaného dopravního terminálu v České Lípě
- ✗ nedostatečná infrastruktura pro nízkoemisní a bezemisní veřejnou dopravu
- ✗ zastaralé veřejné osvětlení
- ✗ nedostatečné napojení části území na vodovodní a kanalizační sítě
- ✗ složitá dostupnost okrajových částí sídel pro technickou infrastrukturu
- ✗ místně nedostačující rychlost a dostupnost internetového připojení či mobilního signálu

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

✓ ochrana přírody a krajiny – množství cenných přírodních lokalit

✓ nerostné bohatství

- ✗ existence území ohrožených suchem
- ✗ průmyslové a zemědělské brownfieldy spojené s ekologickými zátěžemi
- ✗ negativní vlivy dopravy při průjezdu obcemi a průmyslové výroby na ŽP
- ✗ komplikované řešení odpadového hospodářství ve vztahu k nerezidentům

ROZVOJ A SPRÁVA ÚZEMÍ

- ✓ společenské akce pořádané nejen zástupci spolků nebo obcí
- ✗ neexistence územních plánů v jednotném standardu v některých obcích
- ✗ administrativní náročnost dotací EU, vyšší míra spolufinancování ze strany žadatelů a omezující podmínky dotací
- ✗ nedostatečné kapacity menších obcí na sledování výzev a administraci dotací
- ✗ vyšší náklady na správu rozsáhlých katastrálních území obcí při současném nízkém počtu obyvatel, které nejsou dostatečně zohledněny v systému rozpočtového určení daní
- ✗ nedostatek kvalitních projektových manažerů pro přípravu investičních projektů

4. Místní šetření v území

Od srpna do října 2025 probíhala osobní jednání se zástupci jednotlivých obcí a měst, Svazku obcí Máchův kraj, Dobrovolného svazku obcí EKOD, Svazku obcí Peklo, Mikroregionu Podralsko a LAG Podralsko s cílem získat cenné informace o problémech v území, které byly zpracovány do této studie.

ZA NEJVĚTŠÍ BARIÉRY RŮSTU A PROBLÉMOVÉ OBLASTI SPATŘUJÍ VÝŠE ZMÍNĚNÍ AKTÉŘI:

- Závislost zaměstnanosti na automotive
- Horší dostupnost zdravotní péče a poskytování zdravotních služeb
- Bydlení a bytová politika – údržba a kapacita obecního bytového fondu
- Dopravní infrastruktura – kvalita komunikací a železnice, budování chodníků a parkovišť
- Doprava – přetížení úseků silnic, průtahy silnic centry obcí, intenzivní kamionová doprava
- Vodohospodářská infrastruktura a kanalizace – rekonstrukce vodovodního řádu, obnova a rozšiřování kanalizací
- Připojení k vysokorychlostnímu internetu nebo dostupnost mobilního signálu
- Odpadové hospodářství a třídění odpadu
- Nedostatečné personální kapacity na sledování výzev, administraci dotací a přípravu projektů

MEZI NÁSTROJE NA PODPORU HSOÚ NAVRHOJÍ:

- Specificky tematické výzvy
- Vyšší míru přípustné dotace (v %)
- Územní zacílení dotačních titulů
- Bodové zvýhodnění žadatelů z HSOÚ ve vybraných výzvách
- Zohlednění výše podpory dle počtu obyvatel obce a rozlohy obce
- Zjednodušení administrativy a podmínek dotací (např. zvýšení flexibility při naplňování účelu dotací)

5. Rozvojové oblasti vycházející z analýzy území

Na základě provedené analýzy byly definovány rozvojové oblasti (celkem 10), které jsou roztríděny dle strategických cílů Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021–2027.

Analýza vychází z těchto zdrojů:

- analytická část dokumentu,
- rozvojové koncepce regionu (Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021–2027, Strategie komunitně vedeného místního rozvoje LAG Podralsko na období 2021–2027),
- rozvojové dokumenty jednotlivých obcí,
- vyhodnocení výstupů z jednání v území během srpna až října 2025,
- Informační systém projektových záměrů (ISPZ).

A PROSPERUJÍCÍ KRAJ	B ATRAKTIVNÍ KRAJ	C PROPOJENÝ KRAJ	D PEČUJÍCÍ KRAJ	E SPOLUPRACU- JÍCÍ KRAJ	F ZELENÝ KRAJ
1A Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání	1B Rozvoj cestovního ruchu, kulturního dědictví a volnočasové infrastruktury	1C Rozvoj dopravní infrastruktury a obslužnosti území	1D Dostupnost zdravotních a sociálních služeb	1E Dostupné bydlení a služby, zajištění a údržba veřejného majetku	1F Péče o krajinu a zajištění zdravého životního prostředí
		2C Rozvoj a údržba vodohospodářské infrastruktury, energetika a sítě	2D Rozvoj vzdělávání	2E Chytrá správa území	
			3D Příznivé sociální prostředí a bezpečnost obyvatel a majetku		

**JEDNOTLIVÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI BYLY DÁLE ROZPRACOVÁNY
V NÁSLEDUJÍCÍM ČLENĚNÍ:**

ROZVOJOVÁ OBLAST	název rozvojové oblasti
ZDŮVODNĚNÍ	zdůvodnění rozvojové oblasti
VAZBA NA ANALÝZU	vazba na analytickou část a shrnutí silných a slabých stránek
VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR	vazba na specifický cíl Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE	vazba na specifický cíl Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027
VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE	vazba na Zásady územního rozvoje Libereckého kraje ve znění Aktualizace č. 1, 2 a 3
PŘÍKLADY PROJEKTŮ Z ISPZ	projektové záměry vycházejí z Informačního systému projektových záměrů (stav k 02. 07. 2026), vybrané záměry jsou ve fázi plánování a přípravy ve struktuře: název/nositel/lokalizace/náklady/realizace od–do
DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY	projektové záměry byly zjištěny na základě diskusí během osobních jednání, ale dosud nebyly zaregistrovány v Informačním systému projektových záměrů
NAVHRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY	příklady aktivit, které by měly vést k rozvoji Českolipska v rozvojové oblasti

1A ROZVOJ PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ A PODNIKÁNÍ

ZDŮVODNĚNÍ:

Průmyslová výroba je převážně zaměřena na automobilový průmysl, což by se v případě jeho útlumu projevilo nárůstem počtu nezaměstnaných osob. Území Českolipska vykazuje podprůměrnou podnikatelskou aktivitu ve srovnání s průměrem Libereckého kraje. Jsou zde vhodné podmínky pro zemědělství.

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✓ dostupnost velkých zaměstnavatelů v širším okolí (Mladá Boleslav, Česká Lípa)
- ✓ vhodné podmínky pro zemědělství (v porovnání se zbytkem kraje)
- ✗ vysoká závislost a zranitelnost ekonomiky na automotive (zejména zaměstnanost)
- ✗ nižší podnikatelská základna

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využít jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce

SC 5.1 Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC A1 Pružně reagující pracovní trh

SC A2 Konkurenceschopné podnikání, výzkum, vývoj a inovace

SC E2 Města pro život

SC E3 Sebevědomý venkov

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

P5 (Krajské priority územního plánování) Vytvářet územní podmínky k odstraňování důsledků hospodářských změn a současně nevyváženého vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území.

P7 (Krajské priority územního plánování) Vytvářet předpoklady pro rozvoj, využití potenciálu a polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu).

Z2 (ROB2 Rozvojová oblast Česká Lípa – Nový Bor) Ve vymezených rozvojových oblastech nadmístního významu podporovat rozvoj hospodářských a sociálních aktivit pro zajištění vyváženého využívání potenciálu kraje ve všech jeho částech.

Z56 (Ekonomická základna kraje) Územně technickými a správními opatřeními vytvářet potřebné předpoklady pro vznik nových ekonomických aktivit intenzifikací využití stávajících výrobních zón i přípravou ploch nových včetně zajištění rezerv pro velké a strategické investory a vzdálenější časový horizont.

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

Nebyly identifikovány žádné záměry ve fázi plánování a přípravy pro toto téma.

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:

Nebyly identifikovány žádné záměry ve fázi plánování a přípravy pro toto téma.

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- ROZVOJ STÁVAJÍCÍCH I NOVÝCH NÁSTROJŮ PODPORY PODNIKATELŮ A FIREM V REGIONU
- PODPORA MOBILITY A FLEXIBILITY PRACOVNÍCH SIL
- PODPORA AKTIVIT ZVYŠUJÍCÍCH INVESTIČNÍ ATRAKTIVITU ÚZEMÍ PRO ROZVOJ OBORŮ S VYŠŠÍ PŘIDANOU HODNOTOU
- PODPORA ZAVÁDĚNÍ INOVACÍ VÝROBKŮ, SLUŽEB, TECHNOLOGIÍ, STROJŮ A PŘÍSTROJŮ DO VÝROBY
- PODPORA REGIONÁLNÍCH PRODUKTŮ, TRADIČNÍCH VÝROB A ŘEMESEL, LOKÁLNÍ SPOTŘEBY A MÍSTNÍCH SPOTŘEBITELSKÝCH ŘETĚZCŮ
- ROZŠÍŘENÍ A UDRŽENÍ NABÍDKY REKVALIFIKAČNÍCH PROGRAMŮ A ROZVOJ PARTNERSTVÍ SUBJEKTŮ NA TRHU PRÁCE S CÍLEM ZAJISTIT PRUŽNOU REAKCI NA AKTUÁLNÍ POTŘEBY TRHU PRÁCE

1B ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU, KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A VOLNOČASOVÉ INFRASTRUKTURY

ZDŮVODNĚNÍ:

Českolipsko skýtá významný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu (např. Máchův kraj), avšak naráží na nedostatečnou propagaci, nízký počet významných kulturních akcí a malou variabilitu nabídek cestovního ruchu. Infrastruktura pro sportovní a volnočasové aktivity je v některých případech nevyhovující a vyžaduje rekonstrukci či opravy.

Území je bohaté na památky, z nichž některé vyžadují postupné opravy (např. kostely).

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✓ turisticky atraktivní území (přírodní atraktivity, kulturní památky, sportovní vyžití)
- ✓ existence destinačního managementu Máchův kraj
- ✗ malá variabilita nabídek cestovního ruchu
- ✗ nedostatečná propagace cestovního ruchu

- ✗ památky vyžadující postupné opravy
- ✗ nedostatek významných kulturních akcí
- ✗ rezervy v opravách a rekonstrukcích sportovní a volnočasové infrastruktury

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 3.3 Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC B1 Cestovní ruch jako důležitá součást hospodářství

SC B2 Sport pro každého

SC B3 Živá kultura a kulturní dědictví

SC E2 Města pro život

SC E3 Sebevědomý venkov

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

P1 (Krajské priority územního plánování) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví.

Z2 (ROB2 Rozvojová oblast Česká Lípa – Nový Bor) Ve vymezených rozvojových oblastech nadmístního významu podporovat rozvoj hospodářských a sociálních aktivit pro zajištění vyváženého využívání potenciálu kraje ve všech jeho částech.

- Zohlednění významného a dosud málo využitého potenciálu území a jeho okolí pro rekreaci a cestovní ruch — posilování významu nástupních center cestovního ruchu a tím i rozšíření nabídky pracovních příležitostí.

Z49 (Zásady koncepce ochrany kulturních hodnot) Vytvářet územní podmínky pro zabezpečení ochrany a péče o památkový fond kraje, respektovat dochované historické dědictví jako významný fenomén území, vytvářet územní podmínky pro jeho využívání ve prospěch rozvoje cestovního ruchu, kongresové a poznávací turistiky na území kraje.

Z59 (Cestovní ruch, rekreace) Vytvářet územní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu jako perspektivního sektoru ekonomiky při upřednostňování šetrných forem – udržitelného cestovního ruchu ohleduplného k životnímu prostředí, který neohrozí přírodní a kulturní hodnoty území.

Z60 (Cestovní ruch, rekreace) Rozvoj cestovního ruchu řídit zajištěností služeb dle kategorizace center a středisek cestovního ruchu v provázanosti na nabídku druhů rekreace dle rajonizace krajinných rekreačních oblastí a podoblastí cestovního ruchu.

Z60a (Cestovní ruch, rekreace) Vytvářet územní podmínky pro propojení turistických oblastí, podoblastí a středisek cestovního ruchu prostředky bezmotorové dopravy.

- koridor Ploučnice, Děčín – Benešov nad Ploučnicí – Česká Lípa – Mimoň – Stráž pod Ralskem – Osečná

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

Stavba nového skateparku

- město Česká Lípa/Česká Lípa/60 000 000 Kč/2026-2027

BF Kounicův dům

- město Česká Lípa/Česká Lípa/300 000 000 Kč/2024-2027

PUMP park Dubá

- město Dubá/Dubá/8 000 000 Kč/2025-2027

Oprava Mariánského sloupu a sochy sv. Jana Nepomuckého

- obec Horní Police/Horní Police/2 500 000 Kč/do 2026

Krajina a člověk – v muzeu naživo i virtuálně

- Liberecký kraj/Česká Lípa/92 000 000 Kč/2025-2027

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:**Bohatice:**

- napojení cyklotrasy do Zákup
- vybudování altánu

Brniště:

- vybudování volnočasového areálu
- vybudování dětského hřiště u ZŠ
- vybudování multifunkčního hřiště
- rekonstrukce kostela

Česká Lípa

- vybudování volnočasového areálu (Havlíčкова ulice)
- restaurování morového sloupu na nám. T. G. Masaryka

Horní Libchava:

- vybudování workoutového hřiště
- vybudování víceúčelového hřiště

Jestřebí:

- vybudování cyklo chodníku do Újezdu

Kravaře:

- rekonstrukce fotbalového hřiště
- rekonstrukce kostela

Kvítkov:

- oprava povrchu hřiště

Okna:

- revitalizace pramene a jeho okolí

Pertoltice pod Ralskem:

- rekonstrukce vnitřních prostor kaple

Velenice:

- výstavba pergoly s dětským hřištěm
- sanace kostela

Zahrádky:

- rekonstrukce multifunkčního hřiště včetně osvětlení
-

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- ZAMĚŘENÍ TURISTICKÉ NABÍDKY NA PRODLOUŽENÍ POBYTU NÁVŠTĚVNÍKŮ, CÍLENÍ NA SPECIFICKÉ SKUPINY TURISTŮ A ZMÍRNĚNÍ SEZÓNNOСТИ V REGIONU
- ROZVOJ, MODERNIZACE, BUDOVÁNÍ A ÚDRŽBA PŘÍRODNÍCH I UMĚLÝCH SPORTOVIŠŤ A SPORTOVNÍCH A VOLNOČASOVÝCH AREÁLŮ
- VZÁJEMNÁ SPOLUPRÁCE, PROPAGACE A KOORDINACE MARKETINGU A ROZVOJE V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU (PROPOJENÍ KONTAKTŮ, KOMUNIKACE MEZI SUBJEKTY, SLADĚNÍ S OCHRANOU ŽP)
- PODPORA KULTURNÍCH AKTIVIT LOKÁLNÍHO A REGIONÁLNÍHO VÝZNAMU
- ZLEPŠOVÁNÍ STAVEBNĚ TECHNICKÉHO STAVU PAMÁTKOVÝCH OBJEKTŮ, VČETNĚ BEZBARIÉROVÉHO PŘÍSTUPU, V ZÁJMU ZVÝŠENÍ JEJICH NÁVŠTĚVNOSTI A VYUŽITÍ PRO CESTOVNÍ RUCH

1C

ROZVOJ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY A OBSLUŽNOSTI ÚZEMÍ

ZDŮVODNĚNÍ:

Silnice I/9 je v některých úsecích přetížená a na některých jejích částech se nacházejí kritická místa s vysokou nehodovostí. Vedení silnic je v některých případech v těsné blízkosti center obcí, což zvyšuje dopravní zátěž (zejména kamionovou dopravou). Místní komunikace jsou ve špatném technickém stavu, chybí chodníky i dostatečné parkovací kapacity.

V menších obcích je nedostatek spojů veřejné dopravy ve večerních hodinách a o víkendech. Zároveň je omezená dostupnost volnočasových aktivit pro děti kvůli nedostatečnému napojení na spoje veřejné dopravy.

V oblasti železniční dopravy představuje problém nevyhovující technický stav železniční infrastruktury. Některé stanice a zastávky veřejné dopravy vyžadují rekonstrukci a úpravy pro bezbariérový přístup.

V České Lípě chybí integrovaný dopravní terminál, který by propojil autobusové nádraží s hlavní železniční stanicí.

Na Českolipsku je nedostatečná infrastruktura pro nízkoemisní a bezemisní veřejnou dopravu.

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✓ relativně hustá silniční síť
- ✗ přetížení úseků silnice I/9 dopravou a kritická místa nehodovosti
- ✗ průtahy silnic centry obcí
- ✗ intenzivní kamionová doprava
- ✗ špatný technický stav silnic a silničních objektů
- ✗ chybějící chodníky podél komunikací
- ✗ nedostatek parkovacích kapacit v některých obcích

- ✗ nedostatek spojení veřejné dopravy ve večerních hodinách a o víkendech v menších obcích
- ✗ nevyhovující technický stav železničních tratí
- ✗ nevyhovující stav některých stanic a zastávek veřejné dopravy
- ✗ absence integrovaného dopravního terminálu v České Lípě
- ✗ nedostatečná infrastruktura pro nízkoemisní a bezemisní veřejnou dopravu

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 3.2 Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů

SC 5.2 Zajistit dobrou dopravní obslužnost v rámci regionu a ve vazbě na aglomerace a metropole

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC C1 Spolehlivá doprava

SC E2 Města pro život

SC E3 Sebevědomý venkov

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

Z16 (Koridory republikového významu) Vytvářet územní podmínky pro zlepšení silničního napojení Libereckého kraje na multimodální koridory (MMK).

- Převedení zvýšeného dopravního zatížení mezi Ústeckým krajem a Libereckým krajem, a to také ve vztahu k příčným spojení se Svobodným státem Sasko.

Z17 (Koridory nadregionálního významu) Vytvářet územní podmínky pro zlepšení dopravního napojení Libereckého kraje na okolní regiony.

- silnice I/9, úsek (I/13) Manušice – Česká Lípa Dubice
- silnice I/9, úsek Sosnová – Zahrádky – Jestřebí (I/38)
- silnice I/9, úsek Jestřebí – Chlum
- silnice I/15, obchvat Zahrádky
- silnice I/15, obchvat Stvolínky
- silnice I/38, přeložka Jestřebí

Z21 (Železniční doprava) Vytvářet územní podmínky pro zlepšení železničního spojení s okolními regiony a v rámci Libereckého kraje.

- úsek Česká Lípa – Žandov, optimalizace jednokolejné trati, elektrizace

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

Okružní křižovatka Purkyňova – U Nemocnice

- město Česká Lípa/Česká Lípa/40 000 000 Kč/2027-2028

Modernizace veřejného osvětlení

- město Česká Lípa /Česká Lípa/10 000 000/2027-2028

Chodníky Pertoltice pod Ralskem

- obec Pertoltice pod Ralskem/Pertoltice pod Ralskem/7 013 980 Kč/2026–2026

Silnice II/263 Valteřice – Horní Police

- Liberecký kraj/Žandov + Horní Police/94 000 000 Kč/zahájení 2025–2026

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:

Bohatice:

- výstavba chodníků
- rekonstrukce místních komunikací

Česká Lípa:

- rekonstrukce Jiráskovy ulice
- rekonstrukce lávky pro pěší Bardějovská
- rekonstrukce mostu Hrnčířská

Holany:

- rekonstrukce mostků a propustků

Horní Libchava:

- rekonstrukce místních komunikací
- rekonstrukce mostu v havarijním stavu

Kravaře:

- výměna zastávky

Kvítkov:

- rekonstrukce místních komunikací

Okna:

- výstavba chodníků
- dopravní napojení u nově vybudovaných domů

Pertoltice pod Ralskem:

- výstavba chodníků

Skalka u Doks:

- rekonstrukce místních komunikací

Tachov:

- výstavba čtyř parkovacích ploch

Tuhaň:

- rekonstrukce místních komunikací
- pasport místních komunikací

Volfartice:

- rekonstrukce místních komunikací

Zahrádky:

- rekonstrukce místních komunikací
- obnova pěší cesty od železniční stanice
- rekonstrukce mostů

Ždírec:

- obnova pěší cesty
- obnova lesních a lučních cest
- rekonstrukce místních komunikací

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- VYMÍSTĚNÍ TRANZITNÍ DOPRAVY ZE ZASTAVĚNÝCH ÚZEMÍ (OBCHVATY, PŘELOŽKY ATD.)
- ODSTRAŇOVÁNÍ HAVARIJNÍCH, NEVYHOVUJÍCÍCH A DOPRAVNĚ NEBEZPEČNÝCH ÚSEKŮ SILNIC A MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ, VČETNĚ SILNIČNÍCH OBJEKTŮ (ZDI, PROPUSTKY, MOSTY ATD.)
- ZAJIŠTĚNÍ DOPRAVNÍ OBSLUŽNOSTI ÚZEMÍ VEŘEJNOU DOPRAVOU OSOB
- BUDOVÁNÍ PARKOVACÍCH KAPACIT V NÁVAZNOSTI NA VEŘEJNOU DOPRAVU
- PODPORA REKONSTRUKCE A MODERNIZACE ŽELEZNIČNÍCH TRATÍ, MOSTNÍCH OBJEKTŮ A TUNELŮ S CÍLEM ZATRAKTIVNĚNÍ A ZRYCHLENÍ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVY PRO DOSAŽENÍ JEJÍ KONKURENCESCHOPNOSTI
- ZLEPŠOVÁNÍ STAVU STANIC A ZASTÁVEK VEŘEJNÉ DOPRAVY A JEJICH MODERNIZACE (ZAŘÍZENÍ, BEZBARIÉROVOST, PARKOVÁNÍ, SLUŽBY), BUDOVÁNÍ A ROZVOJ DOPRAVNÍCH TERMINÁLŮ
- PODPORA ZAVÁDĚNÍ OPATŘENÍ NA ZVYŠOVÁNÍ PLYNULOSTI A BEZPEČNOSTI NA SILNICÍCH (REGULACE RYCHLOSTI, VYUŽÍVÁNÍ CHYTRÝCH ŘEŠENÍ, CHODNÍKY, PŘECHODY ATD.)
- PODPORA ROZVOJE INFRASTRUKTURY PRO NÍZKOEMISNÍ A BEZEMISNÍ DOPRAVU

2C

ROZVOJ A ÚDRŽBA VODOHOSPODÁŘSKÉ INFRASTRUKTURY, ENERGETIKA A SÍTĚ

ZDŮVODNĚNÍ:

Vodovodní síť je v některých obcích technicky nevyhovující nebo vyžaduje rozšíření. Polovina obcí navíc není napojena na kanalizační síť. V ostatních obcích je sice kanalizace zavedena, avšak často pouze v centrálních částech nebo je již zastaralá.

Rozdrobené obce a vzdálená sídla s horší dostupností komplikují rozvoj technické infrastruktury.

Problémem je také nedostatečné pokrytí kvalitním internetovým připojením a mobilním signálem. V některých částech Českolipska je signál slabý nebo zcela chybí.

Některé obce mají zastaralé veřejné osvětlení, které má vysokou spotřebu elektrické energie.

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✗ nedostatečné napojení části území na vodovodní a kanalizační síť
- ✗ složitá dostupnost okrajových částí sídel pro technickou infrastrukturu
- ✗ místně nedostačující rychlost a dostupnost internetového připojení či mobilního signálu

✗ zastaralé veřejné osvětlení

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využít jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce

SC 3.5 Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center

V tématu vodohospodářská infrastruktura nebyla identifikována přímá vazba na SRR ČR 2021+

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC C2 Chytré sítě

SC E2 Města pro život

SC E3 Sebevědomý venkov

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

P9 (Krajské priority územního plánování) Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování nové zástavby a dopravní a technické infrastruktury.

P20 (Krajské priority územního plánování) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie zejména z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.

Z11 (SOB9b Specifická oblast sucha Českolipsko) Vytvářet územní podmínky pro ochranná a kompenzační opatření proti ohrožení území Českolipska suchem.

- Rozvoj a údržbu vodohospodářské infrastruktury, pro zabezpečení požadavků na dodávky vody v proměnlivých hydrologických podmínkách (zejm. při nedostatku srážek, zmenšení průtoků ve vodních tocích, poklesu vody v půdě a poklesu hladiny podzemních vod).

Z28 (Čištění odpadních vod) Zlepšit kvalitativní stav povrchových a podzemních vod, vytvářet územní podmínky pro eliminaci hlavních zdrojů znečištění povrchových a podzemních vod.

Z30 (Energetika) Zajistit územní podmínky pro efektivní zásobování území energiemi a hospodaření s nimi.

Z31 (Energetika) Vytvářením územních podmínek pro reálný nárůst výroby energií z obnovitelných zdrojů zvyšovat soběstačnost LK v dodávkách energií.

Z32 (Energetika) Vytvářet územní podmínky pro zajištění spolehlivosti systému zásobování elektrickou energií a pro odstranění výkonového deficitu k očekávaným potřebám území. Následující koridory pro umístění staveb distribuční soustavy VVN 110 kV:

- vedení VVN 110 kV, úsek TR Babylon - TR Česká Lípa Dubice,
- vedení VVN 110 kV, úsek TR Česká Lípa Dubice - TR Nový Bor.

Z34 (Spoje a telekomunikace) Vytvářet podmínky pro zlepšení dostupnosti služeb spojů a telekomunikací ve vztahu k potřebám území.

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

Inženýrské sítě v lokalitě Stará Lída

- město Česká Lída/Česká Lída/60 000 000 Kč/2026–2027

Splašková kanalizace Lada

- město Česká Lída/Česká Lída/50 000 000 Kč/2026–2027

Veřejný rozhlas Dubá – NIP

- město Dubá/Dubá/1 300 000 Kč/2026–2026

Snížení energetické náročnosti ZŠ Dubá

- město Dubá/Dubá/49 000 000Kč/2025-2027

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:

Brniště:

- výstavba kanalizace a domovních ČOV
- zasíťování pozemků

Česká Lída

- snížení energetické náročnosti ZŠ Sever
- snížení energetické náročnosti ZŠ Jižní

Dubá:

- vybudování kanalizace

Kravaře:

- výměna veřejného osvětlení
- snížení energetické náročnosti MŠ

Skalka u Doks:

- rozšíření veřejného osvětlení

Tachov:

- navýšení kapacity ČOV

Tuhaň:

- projektový záměr na rekonstrukci elektrických rozvodů na obecním úřadě
- pasport veřejného osvětlení
- projektová dokumentace na vybudování kanalizace v centrální části obce

Zahrádky:

- vybudování dobíjecí stanice pro automobily
- výměna kabelů pro veřejné osvětlení

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- ZAJIŠTĚNÍ KOMPLEXNÍHO NAPOJENÍ ÚZEMÍ NA SYSTÉMY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY (DOPLNĚNÍ, OBNOVA, ROZŠÍŘENÍ), ODPOVÍDAJÍCÍHO MÍSTNÍM PODMÍNKÁM

- ROZŠIŘOVÁNÍ, PROPOJOVÁNÍ A OCHRANA VODOVODNÍCH SÍTÍ A DALŠÍCH ZDROJŮ PITNÉ VODY, REKONSTRUKCE ZASTARALÝCH A NEVYHOVUJÍCÍCH VODOVODNÍCH SÍTÍ
- BUDOVÁNÍ A OBNOVA KANALIZACÍ A ČISTÍCÍCH ZAŘÍZENÍ ODPADNÍCH VOD, VČETNĚ LOKÁLNÍCH A DOMOVNÍCH ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD
- ZPŘÍSTUPNĚNÍ A ROZVOJ VYSOKORYCHLOSTNÍHO PŘIPOJENÍ K INTERNETU
- ZVYŠOVÁNÍ KVALITY A POKRYTÍ ÚZEMÍ MOBILNÍM SIGNÁLEM
- BUDOVÁNÍ A OBNOVA KVALITNÍHO A ENERGETICKY, EKOLOGICKY I FYZIOLOGICKY ŠETRNÉHO VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ
- REALIZACE ENERGETICKY ÚSPORNÝCH A ENVIRONMENTÁLNĚ ŠETRNÝCH OPATŘENÍ

1D

DOSTUPNOST ZDRAVOTNÍCH A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

ZDŮVODNĚNÍ:

Většina zdravotních služeb je koncentrována v České Lípě (včetně nemocnice). Obyvatelé menších a vzdálenějších obcí proto musí za zdravotními službami dojíždět. Na Českolipsku jsou poskytovány základní sociální služby, jako jsou domovy pro seniory, pečovatelská služba, sociální poradenství nebo nízkoprahová zařízení, většinou umístěné ve větších obcích, avšak s omezenou kapacitou.

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✗ nižší dostupnost zdravotních služeb a nedostatek lékařů (zubaři, praktičtí lékaři)
- ✗ chybějící sociální služby

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 3.3 Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit

SC 5.4 Zajištění dostatečné občanské vybavenosti

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC D2 Zodpovědná péče o zdraví

SC D3 Vstřícné a dostupné služby v sociální oblasti

SC E2 Města pro život

SC E3 Sebevědomý venkov

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

Z58 (Občanské vybavení) Zlepšovat podmínky pro rozvoj občanského vybavení.

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

Rekonstrukce Domu s pečovatelskou službou

- město Česká Lípa/Česká Lípa/135 000 000 Kč/2026-2027

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:

Brniště:

- rekonstrukce ambulance praktického lékaře

Horní Libchava:

- výstavba domova s pečovatelskou službou pro seniory

Zahrádky:

- nové prostory a vybavení pro ordinaci praktického lékaře

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- PODPORA UDRŽITELNOSTI A DOSTUPNOSTI SÍTĚ ZDRAVOTNÍCH A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
- PODPORA VZNIKU A UDRŽENÍ ORDINACÍ PRIMÁRNÍ PÉČE V REGIONU V MÉNĚ ATRAKTIVNÍCH LOKALITÁCH
- PODPORA ZVYŠOVÁNÍ POČTU ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ (LÉKAŘSKÝCH I NELÉKAŘSKÝCH PROFESÍ), JEJICH STABILIZACE A MOTIVACE
- ROZVOJ SÍTĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ZALOŽENÉ NA AKTUÁLNÍCH POTŘEBÁCH UŽIVATELŮ A ÚZEMÍ VE VZTAHU K DOSTUPNÝM ZDROJŮM

2D ROZVOJ VZDĚLÁVÁNÍ

ZDŮVODNĚNÍ:

Více než polovina obcí provozuje mateřské školy a základní školy do 1. stupně, často ve formě malotřídek. Střední školy se nacházejí v České Lípě. Stav některých budov není v dobrém stavu a vyžaduje rekonstrukci.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva na Českolipsku je ve srovnání s průměrem kraje nižší, což má negativní dopad na zaměstnanost a celkové sociální charakteristiky území.

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✓ dostupnost středních škol v České Lípě
- ✗ nízká vzdělanost obyvatel

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využít jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce

SC 3.3 Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit

SC 5.4 Zajištění dostatečné občanské vybavenosti

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC D1 Vzdělávání pro budoucnost

SC E2 Města pro život

SC E3 Sebevědomý venkov

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

Z58 (Občanské vybavení) Zlepšovat podmínky pro rozvoj občanského vybavení.

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

Nebyly identifikovány žádné záměry ve fázi plánování a přípravy pro toto téma.

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:

Okna:

- rekonstrukce nemovitosti na školu a společenský sál

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- PODPORA DOSTUPNOSTI PROFESNÍHO A CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ
- POŘÍZOVÁNÍ, ÚDRŽBA A OBNOVA MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉHO ZÁZEMÍ A VYBAVENÍ VZDĚLÁVACÍCH ZAŘÍZENÍ

3D PŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ A BEZPEČNOST OBYVATEL A MAJETKU

ZDŮVODNĚNÍ:

Na území Českolipska byly identifikovány sociálně vyloučené lokality. Zároveň je pro tuto oblast zaznamenán nadprůměrný podíl osob s exekucemi.

V menších obcích, kde není zřízena služebna Policie ČR, je akceschopnost policie při řešení vzniklých situací pomalejší (např. kvůli delší dojezdové vzdálenosti).

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✗ existence sociálně vyloučených lokalit
- ✗ vysoký podíl osob v exekuci
- ✗ absence služeben Policie ČR v menších obcích z hlediska dostupnosti a rychlé reakce na vzniklé situace

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 3.3 Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit

SC 5.3 Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC D3 Vstřícné a dostupné služby v sociální oblasti

SC D4 Bezpečné místo pro život

SC E2 Města pro život

SC E3 Sebevědomý venkov

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

Z58 (Občanské vybavení) Zlepšovat podmínky pro rozvoj občanského vybavení.

Z54 (Koncepce územního uspořádání, typologie městských a venkovských prostorů) Vytvářet územní podmínky pro vyvážený rozvoj území a sociální soudržnosti v diferencovaných podmínkách městského a venkovského prostoru.

Z61 (Zásady koncepce ochrany území a zvýšení jeho bezpečnosti) Chránit a rozvíjet zdroje a podmínky pro zajištění bezpečnosti území.

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

Nebyly identifikovány žádné záměry ve fázi plánování a přípravy pro toto téma.

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:

Nebyly identifikovány žádné záměry ve fázi plánování a přípravy pro toto téma.

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- PODPORA SOCIÁLNÍ INTEGRACE, PREVENCE SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ, ŘEŠENÍ SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALIT A SKUPIN ZDE ŽIJÍCÍCH
- PODPORA PREVENTIVNÍCH AKTIVIT SMĚŘUJÍCÍCH K VYHLEDÁVÁNÍ A ZAČLEŇOVÁNÍ OSOB OHROŽENÝCH SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM A OSOB VEDOUČÍCH RIZIKOVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA (VZDĚLÁVÁNÍ, VOLNOČASOVÉ AKTIVITY, PREVENCE ZTRÁTY BYDLENÍ ATD.)
- POSILOVÁNÍ DOSTUPNOSTI A AKCESCHOPNOSTI BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK S OHLEDEM NA POTŘEBY A RIZIKOVOST ÚZEMÍ

1E DOSTUPNÉ BYDLENÍ A SLUŽBY, ZAJIŠTĚNÍ A ÚDRŽBA VEŘEJNÉHO MAJETKU

ZDŮVODNĚNÍ:

Intenzita bytové výstavby na Českolipsku je ve srovnání s průměrem kraje podprůměrná.

Vlastní bytový fond je v obcích dlouhodobě obsazený, což komplikuje zajištění dostupného bydlení a startovacích bytů.

Stav a vybavení některých veřejných budov není dobrý a často vyžaduje opravy. Také veřejná prostranství ve městech a obcích potřebují pravidelnou a systematickou údržbu.

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✗ nízká intenzita bytové výstavby
- ✗ nedostatečný bytový fond pro zajištění dostupného bydlení a startovacích bytů
- ✗ nevyhovující stav veřejných prostranství a objektů v majetku obce a měst

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 3.3 Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit

SC 5.4 Zajištění dostatečné občanské vybavenosti

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC E2 Města pro život

SC E3 Sebevědomý venkov

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

Z2 (Rozvojové oblasti nadmístního významu) Ve vymezených rozvojových oblastech nadmístního významu podporovat rozvoj hospodářských a sociálních aktivit pro zajištění vyváženého využívání potenciálu kraje ve všech jeho částech.

- Zohlednění problematiky podílu hromadného a individuálního bydlení, zejména ve vztahu ke zlepšování obytné kvality, stabilizaci obyvatelstva a předcházení sociální segregace.

Z53 (Zásady koncepce ochrany civilizačních hodnot, rozvoj struktury osídlení) Vytvářet územní předpoklady pro zvyšování funkčních kooperací mezi centry osídlení na bázi intenzivnějších pracovních a obslužných kontaktů.

Z54 (Koncepce územního uspořádání, typologie městských a venkovských prostorů) Vytvářet územní podmínky pro vyvážený rozvoj území a sociální soudržnosti v diferencovaných podmínkách městského a venkovského prostoru.

Z58 (Občanské vybavení) Zlepšovat podmínky pro rozvoj občanského vybavení.

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

BF Tilia – nová městská knihovna

- město Česká Lípa/Česká Lípa/218 000 000Kč/2025-2028

Rekonstrukce Škroupova náměstí

- město Česká Lípa/Česká Lípa/85 000 000 Kč/2025-2027

Hřbitov Dubá – Revitalizace zeleně

- město Dubá/Dubá/5 000 000Kč/2025-2028

Úprava veřejného prostranství před obchodním partnerem

- město Dubá/Dubá/8 000 000Kč/2025-2026

Byty pro seniory

- obec Volfartice/Volfartice/20 000 000Kč/2025-2030

Revitalizace prostranství obce Ždírec

- obec Ždírec/Ždírec/6 500 000Kč/2026-2030

Revitalizace požární nádrže

- obec Ždírec/Ždírec/3 200 000Kč/2027-2030

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:

Bohatice:

- rekonstrukce budovy obecního úřadu
- rekonstrukce německých hrobů

Brniště:

- výstavba komunitního bydlení
- rekonstrukce nemovitosti na bytový dům
- výstavba sociálního zázemí

Česká Lípa

- rekonstrukce objektů č. p. 217 a č. p. 218 a jejich adaptace pro účely městského úřadu

Dubá:

- rekonstrukce bývalého hotelu na společenský sál

Dubnice:

- rekonstrukce bývalého statku na nový obecní úřad

Holany:

- rekonstrukce bývalé budovy školy na nový obecní úřad a knihovnu
- projektová příprava na vybudování dvou obecních bytů

Kravaře:

- rekonstrukce kulturního domu
- rekonstrukce náměstí

Kvítkov:

- rekonstrukce budovy obecního úřadu
- pořízení techniky na údržbu obce

Okna:

- rekonstrukce nemovitosti na školu a společenský sál

Skalka u Doks:

- rekonstrukce nemovitosti, kde vznikne zázemí pro techniku obce

Tuhaň:

- pořízení traktůrku na zeleň
- projektová dokumentace na revitalizaci návsi Domašice

Zahrádky:

- pasportizace hřbitova
- revitalizace zámeckého parku

Ždírec:

- koupě nemovitosti, kde vznikne nový obecní úřad
 - rekonstrukce hřbitova
 - pořízení traktoru
-

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- PODPORA DOSTUPNOSTI KVALITNÍHO BYDLENÍ PRO VŠECHNY SKUPINY OBYVATEL
- ÚDRŽBA A ZKVALITŇOVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU, BUDOV, OBJEKTŮ A MOBILIÁŘE, VČETNĚ JEJICH BEZBARIÉROVOSTI
- PŘÍPRAVA POZEMKŮ PRO VÝSTAVBU (NAPŘ. BYDLENÍ)

2 E CHYTRÁ SPRÁVA ÚZEMÍ

ZDŮVODNĚNÍ:

Většina obcí na Českolipsku má zpracované územní plány v souladu s aktuálním stavebním zákonem, avšak většinou nejsou v jednotném standardu a jejich aktualizace proběhne až v rámci jejich změn.

Obce a další subjekty z území upozorňují na problémy v oblasti dotací (administrativní zátěž, nutnost spolufinancování, tematická zaměřenost výzev, nedostatečné personální kapacity).

Obce s velkým katastrálním územím a zároveň s nižším počtem obyvatel mají vyšší náklady na správu svého území, což však není dostatečně zohledněno v systému rozpočtového určení daní.

Na Českolipsku je nedostatek kvalitních projektových manažerů pro přípravu investičních projektů.

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✓ společenské akce pořádané nejen zástupci spolků nebo obcí
- ✗ neexistence územních plánů v jednotném standardu v některých obcích
- ✗ administrativní náročnost dotací EU, vyšší míra spolufinancování ze strany žadatelů a omezující podmínky dotací
- ✗ nedostatečné kapacity menších obcí na sledování výzev a administraci dotací
- ✗ vyšší náklady na správu rozsáhlých katastrálních území obcí při současném nízkém počtu obyvatel, které nejsou dostatečně zohledněny v systému rozpočtového určení daní
- ✗ nedostatek kvalitních projektových manažerů pro přípravu investičních projektů

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 6.3 Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC E1 Otevřená správa a rozvoj území

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

Nebyla identifikována žádná vazba.

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

Nebyly identifikovány žádné záměry ve fázi plánování a přípravy pro toto téma.

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:

Horní Libchava:

- změna územního plánu

Kravaře:

- pořízení územního plánu

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- PODPORA ZPRACOVÁNÍ DIGITÁLNÍCH ÚZEMNÍCH PLÁNŮ DLE STANDARDŮ
- ZAJIŠTĚNÍ VYŠŠÍ MÍRY FINANCOVÁNÍ PRO PROJEKTY, KTERÉ JSOU KLÍČOVÉ PRO ROZVOJ OBCÍ (NAPŘ. VÝSTAVBA KANALIZACE)
- PODPORA NAVÝŠENÍ PERSONÁLNÍCH KAPACIT PRO SPRÁVU DOTACÍ A VYHLEDÁVÁNÍ VHODNÝCH VÝZEV
- PORADENSTVÍ V OBLASTI DOTAČNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ A VYUŽÍVÁNÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ K PODPOŘE VYVÁŽENÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ

1F PÉČE O KRAJINU A ZAJIŠTĚNÍ ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

ZDŮVODNĚNÍ:

Českolipsko spadá mezi oblasti ohrožené suchem.

Území se vyznačuje vysokou přírodní hodnotou, kterou je nezbytné zachovat. Přesto zde přetrvávají některá negativa, jako je znečištěné ovzduší zejména z dopravy, staré ekologické zátěže, brownfieldy či hluk a prašnost v okolí průmyslových areálů.

Obce upozorňují na problematiku třídění komunálního odpadu, na kterou nemají dostatečnou kapacitu.

VAZBA NA ANALÝZU:

- ✓ ochrana přírody a krajiny – množství cenných přírodních lokalit
- ✓ nerostné bohatství
- ✗ existence území ohrožených suchem
- ✗ průmyslové a zemědělské brownfieldy spojené s ekologickými zátěžemi
- ✗ negativní vlivy dopravy při průjezdu obcemi a průmyslové výroby na ŽP
- ✗ komplikované řešení odpadového hospodářství ve vztahu k nerezidentům

VAZBA NA STRATEGII REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2021+:

SC 3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce

SC 3.4 Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci

VAZBA NA STRATEGII ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE 2021-2027:

SC F1 Zdravé životní prostředí

SC F2 Respektovaná příroda a krajina

VAZBA NA ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE LIBERECKÉHO KRAJE:

Z12 (Specifická oblast sucha Českolipsko SOB9b) Vytvářet územní podmínky pro ochranná a kompenzační opatření proti ohrožení území Českolipska suchem.

Z35 (Nakládání s odpady) Vytvářet územní podmínky pro realizaci koncepce nakládání s odpady založené na maximálním třídění a recyklaci odpadů a umožňující racionální využití stávajících kapacit technicky zabezpečených skládek a centrální spalovny Liberec.

Z42 (Zásady koncepce ochrany a rozvoje přírodních hodnot) Zajistit ochranu přírodních hodnot území kraje jejich vhodným využíváním a odpovídající péčí.

Z47 (Zásady koncepce ochrany a rozvoje přírodních hodnot) Hospodárně využívat nerostné bohatství kraje, řešit územní střety mezi zájmy těžby nerostných surovin a zájmy ochrany přírody a krajiny a zájmy ochrany vod.

Z64a (Stanovení cílových kvalit krajin, včetně územních podmínek pro jejich zachování nebo dosažení) Územní rozvoj realizovat v souladu s cílovými kvalitami krajin.

PŘÍKLADY ZÁMĚRŮ Z INFORMAČNÍHO SYSTÉMU PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ:

Sběrný dvůr Dubá - modernizace

- město Dubá/Dubá/2 500 000 Kč/2025–2028

DALŠÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY:

Zahrádky:

- podzemní kontejnery na odpad

NAVRHOVANÉ KLÍČOVÉ AKTIVITY

- PODPORA ZADRŽOVÁNÍ VODY V KRAJINĚ I V ZASTAVĚNÉM ÚZEMÍ VYTVÁŘENÍM PESTRÉ MOZAIKY PŘÍRODĚ BLÍZKÝCH OPATŘENÍ
- PODPORA VYUŽITÍ BROWNFIELDS PRO NOVÉ ÚČELY NEBO JEJICH ODSTRANĚNÍ, VČETNĚ LIKVIDACE EXISTUJÍCÍCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ V JEJICH AREÁLECH
- MINIMALIZACE NEGATIVNÍCH VLIVŮ DOPRAVY A PRŮMYSLové VÝROBY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (HLUK, EMISE ATD.)
- PODPORA PROJEKTŮ VEDOUCÍCH KE SNIŽOVÁNÍ EMISÍ ŠKODLIVÝCH LÁTEK DO OVZDUŠÍ
- PODPORA AKTIVIT ZAMĚŘENÝCH NA ZVYŠOVÁNÍ PODÍLU VYTRŽIDĚNÝCH A DÁLE VYUŽITELNÝCH ODPADŮ

Souhrn klíčových aktivit

1A ROZVOJ PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ A PODNIKÁNÍ

- Rozvoj stávajících i nových nástrojů podpory začínajících podnikatelů a firem v regionu
- Podpora mobility a flexibility pracovních sil
- Podpora aktivit zvyšujících investiční atraktivitu území pro rozvoj oborů s vyšší přidanou hodnotou
- Podpora zavádění inovací výrobků, služeb, technologií, strojů a přístrojů do výroby
- Podpora regionálních produktů, tradičních výrob a řemesel, lokální spotřeby a místních spotřebitelských řetězců
- Rozšíření a udržení nabídky rekvalifikačních programů a rozvoj partnerství subjektů na trhu práce s cílem zajistit pružnou reakci na aktuální potřeby trhu práce

1B ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU, KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A VOLNOČASOVÉ INFRASTRUKTURY

- Zaměření turistické nabídky na prodloužení pobytu návštěvníků, cílení na specifické skupiny turistů a zmírnění sezónnosti v regionu
- Rozvoj, modernizace, budování a údržba přírodních i umělých sportovišť a sportovních a volnočasových areálů
- Vzájemná spolupráce, propagace a koordinace marketingu a rozvoje v oblasti cestovního ruchu (propojení kontaktů, komunikace mezi subjekty, sladění s ochranou ŽP)
- Podpora kulturních aktivit lokálního a regionálního významu
- Zlepšování stavebně technického stavu památkových objektů, včetně bezbariérového přístupu, v zájmu zvýšení jejich návštěvnosti a využití pro cestovní ruch

1C ROZVOJ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY A OBSLUŽNOSTI ÚZEMÍ

- Vymístění tranzitní dopravy ze zastavěných území (obchvaty, přeložky atd.)
- Odstraňování havarijních, nevyhovujících a dopravně nebezpečných úseků silnic a místních komunikací, včetně silničních objektů (zdi, propustky, mosty atd.)
- Zajištění dopravní obslužnosti území veřejnou dopravou osob
- Budování parkovacích kapacit v návaznosti na veřejnou dopravu
- Podpora rekonstrukce a modernizace železničních tratí, mostních objektů a tunelů s cílem zatraktivnění a zrychlení železniční dopravy pro dosažení její konkurenceschopnosti
- Zlepšování stavu stanic a zastávek veřejné dopravy a jejich modernizace (zařízení, bezbariérovost, parkování, služby), budování a rozvoj dopravních terminálů
- Podpora zavádění opatření na zvyšování plynulosti a bezpečnosti na silnicích (regulace rychlosti, využívání chytrých řešení, chodníky, přechody atd.)
- Podpora rozvoje infrastruktury pro nízkoemisní a bezemisní dopravu

2C ROZVOJ A ÚDRŽBA VODOHOSPODÁŘSKÉ INFRASTRUKTURY, ENERGETIKA A SÍTĚ

- Zajištění komplexního napojení území na systémy technické infrastruktury (doplnění, obnova, rozšíření), odpovídajícího místním podmínkám
- Rozšiřování, propojování a ochrana vodovodních sítí a dalších zdrojů pitné vody, rekonstrukce zastaralých a nevyhovujících vodovodních sítí
- Budování a obnova kanalizací a čistících zařízení odpadních vod, včetně lokálních a domovních čistíren odpadních vod
- Zpřístupnění a rozvoj vysokorychlostního připojení k internetu
- Zvyšování kvality a pokrytí území mobilním signálem
- Budování a obnova kvalitního a energeticky, ekologicky i fyziologicky šetrného veřejného osvětlení
- Realizace energeticky úsporných a environmentálně šetrných opatření

1D DOSTUPNOST ZDRAVOTNÍCH A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

- Podpora udržitelnosti a dostupnosti sítě zdravotních a sociálních služeb
- Podpora vzniku a udržení ordinací primární péče v regionu v méně atraktivních lokalitách
- Podpora zvyšování počtu zdravotnických pracovníků (lékařských i nelékařských profesí), jejich stabilizace a motivace
- Rozvoj sítě sociálních služeb založené na aktuálních potřebách uživatelů a území ve vztahu k dostupným zdrojům

2D ROZVOJ VZDĚLÁVÁNÍ

- Podpora dostupnosti profesního a celoživotního vzdělávání
- Pořizování, údržba a obnova materiálně-technického zázemí a vybavení vzdělávacích zařízení

3D PŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ A BEZPEČNOST OBYVATEL A MAJETKU

- Podpora sociální integrace, prevence sociálního vyloučení, řešení sociálně vyloučených lokalit a skupin zde žijících
- Podpora preventivních aktivit směřujících k vyhledávání a začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením a osob vedoucích rizikový způsob života (vzdělávání, volnočasové aktivity, prevence ztráty bydlení atd.)
- Posilování dostupnosti a akceschopnosti bezpečnostních složek s ohledem na potřeby a rizikovost území

1E DOSTUPNÉ BYDLENÍ A SLUŽBY, ZAJIŠTĚNÍ A ÚDRŽBA VEŘEJNÉHO MAJETKU

- Podpora dostupnosti kvalitního bydlení pro všechny skupiny obyvatel
- Údržba a zkvalitňování veřejného prostoru, budov, objektů a mobiliáře, včetně jejich bezbariérovosti
- Příprava pozemků pro výstavbu (např. bydlení)

2E CHYTRÁ SPRÁVA ÚZEMÍ

- Podpora zpracování digitálních územních plánů dle standardů
- Zajištění vyšší míry financování pro projekty, které jsou klíčové pro rozvoj obcí (např. výstavba kanalizace)
- Podpora navýšení personálních kapacit pro správu dotací a vyhledávání vhodných výzev
- Poradenství v oblasti dotačních příležitostí a využívání finančních zdrojů k podpoře vyváženého rozvoje území

1F PÉČE O KRAJINU A ZAJIŠTĚNÍ ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- Podpora zadržování vody v krajině i v zastavěném území vytvářením pestré mozaiky přírodě blízkých opatření
- Podpora využití brownfields pro nové účely nebo jejich odstranění, včetně likvidace existujících ekologických zátěží v jejich areálech
- Minimalizace negativních vlivů dopravy a průmyslové výroby na životní prostředí (hluk, emise atd.)
- Podpora projektů vedoucích ke snižování emisí škodlivých látek do ovzduší
- Podpora aktivit zaměřených na zvyšování podílu vytríděných a dále využitelných odpadů

Závěr

Případová studie pro Českolipsko je poslední, již šestou z celkových šesti případových studií zpracovaných v Libereckém kraji (SO ORP Nový Bor, Frýdlant, Tanvald, Semily, Česká Lípa a správní území obcí zasahujících do bývalého vojenského prostoru Ralsko).

Na základě analytické části a zapojení místních aktérů byly identifikovány silné a slabé stránky území. Mezi silné stránky Českolipska patří dostupnost velkých zaměstnavatelů, relativně hustá silniční síť, nerostné bohatství či dostupnost středních škol v České Lípě. Mezi slabé stránky lze zařadit existenci sociálně vyloučených lokalit, omezenou dostupnost některých zdravotních a sociálních služeb, vysokou závislost zaměstnanosti na automobilovém průmyslu nebo intenzivní kamionovou dopravu. Z místního šetření a osobního setkání se zástupci subjektů z území dále vyplynulo, že obce vnímají jako významný problém vysokou administrativní náročnost dotačních programů a značnou míru požadovaného spolufinancování ze strany žadatelů. V neposlední řadě bylo upozorňováno také na nedostatek kvalitních projektových manažerů pro přípravu investičních projektů.

Pro Českolipsko bylo definováno deset rozvojových oblastí rozdělených do šesti rozvojových témat (prosperující kraj, atraktivní kraj, propojený kraj, pečující kraj, spolupracující kraj a zelený kraj). Tyto oblasti jsou zaměřeny především na vyrovnávání regionálních disparit (např. řešení situace na trhu práce, sociálních problémů či zlepšení nabídky služeb pro obyvatele). Z celkového výčtu rozvojových oblastí v této případové studii nemá vazbu na Strategii regionálního rozvoje ČR pouze jedna oblast, a to rozvoj a údržba vodohospodářské infrastruktury v regionu, energetika a sítě.

Seznam zkratek

ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
EK ČR	Exekutorská komora České republiky
EU	Evropská unie
GIS	Geografický informační systém
HSOÚ	Hospodářsky a sociálně ohrožená území
CHKO	Chráněná krajinná oblast
KÚ LK	Krajský úřad Libereckého kraje
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
NPÚ	Národní památkový ústav
NRPZS	Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SRLK 2021-2027	Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021–2027
SRR ČR 2021+	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
ÚAP	Územně analytické podklady

Seznam indikátorů

Indikátory jsou řazeny podle jednotlivých tematických oblastí vycházejících ze struktury Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027:

- Geografická charakteristika, obyvatelstvo a sídelní struktura
- Ekonomické podmínky
- Veřejné služby
- Cestovní ruch, sport a kultura
- Infrastruktura
- Životní prostředí
- Rozvoj a správa území

NÁZEV INDIKÁTORU	JEDNOTKA	ZDROJ DAT	VSTUPNÍ HODNOTA (ČESKOLIPSKO)	ROK PLATNOSTI VSTUPNÍ HODNOTY	LIBERECKÝ KRAJ
Rozloha	Km ²	ČSÚ	484,7	2025	3 163,41
Počet obyvatel	počet	ČSÚ	54 257	2025	449 494
Hustota osídlení	obyv./ km ²	ČSÚ	111,9	2025	142,1
Průměrný věk	věk	ČSÚ	42,7	2024	43,2
Index stáří	index ²³	ČSÚ	125,8	2024	142,5

²³ Poměr počtu osob ve věku 65 a více let k počtu dětí ve věku 0–14 let (obvykle na 100 dětí) ve stejném časovém okamžiku.

NÁZEV INDIKÁTORU	JEDNOTKA	ZDROJ DAT	VSTUPNÍ HODNOTA (ČESKOLIPSKO)	ROK PLATNOSTI VSTUPNÍ HODNOTY	LIBERECKÝ KRAJ
Index ekonomického zatížení	index ²⁴	ČSÚ	52,6	2024	57
Celkový přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel	počet	ČSÚ	-7,7	2025	-2,0
Přirozený přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel	počet	ČSÚ	-4,1	2025	-3,8
Celkový přírůstek (úbytek) stěhováním na 1 000 obyvatel	počet	ČSÚ	-3,6	2025	+1,8
Počet obcí/městysů	počet	ČSÚ	28/1	2025	172/4
Počet měst	počet	ČSÚ	3	2025	39
Podíl orné půdy na zemědělské půdě	%	ČSÚ	58,2	2024	44,0
Intenzita podnikatelské aktivity	index ²⁵	ČSÚ	108,0	2025	140,2
Počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou	počet	ČSÚ	5 862	2025	62 997
Podíl nezaměstnaných osob	%	ČSÚ	4,1	2024	4,3
Podíl osob s délkou evidence na úřadu práce nad 24 měsíců na celkovém počtu uchazečů	%	ČSÚ	7,86	2024	14,47
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	počet	ČSÚ	704	2024	4 838
Počet evidovaných osob na úřadu práce na 1 volné pracovní místo	počet	ČSÚ	2,1	2024	2,5
Počet ordinací všeobecného praktického lékaře	počet	NRPZS	29	k 14. 5. 2025	248
Počet ordinací praktického lékaře pro děti a dorost	počet	NRPZS	14	k 14. 5. 2025	98

²⁴ Poměr počtu osob v ekonomicky neaktivním věku (běžně 0–14 let a 65 a více let) k počtu osob v ekonomicky aktivním věku (15–64 let) ve stejném časovém okamžiku.

²⁵ Počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou na 1 000 obyvatel.

NÁZEV INDIKÁTORU	JEDNOTKA	ZDROJ DAT	VSTUPNÍ HODNOTA (ČESKOLIPSKO)	ROK PLATNOSTI VSTUPNÍ HODNOTY	LIBERECKÝ KRAJ
Počet ordinací zubního lékaře	počet	NRPZS	24	k 14. 5. 2025	224
Domovy pro seniory	počet	MPSV	1	k 14. 5. 2025	22
Domovy se zvláštním režimem	počet	MPSV	1	k 14. 5. 2025	24
Podíl osob v exekuci (na celkovém počtu obyvatel nad 15 let)	%	EK ČR	8,7	k 9. 10. 2025	6,9
Index sociálního vyloučení	index ²⁶	MMR ČR	11,3	2024	10,2
Podíl osob bez vzdělání	%	ČSÚ	0,87	2021	0,77
Podíl osob se základním vzděláním (vč. neukončeného)	%	ČSÚ	15,25	2021	13,71
Podíl osob se středním vzděláním (bez maturity)	%	ČSÚ	37,17	2021	34,13
Podíl osob s maturitou	%	ČSÚ	28,18	2021	29,91
Podíl osob s vyšším odborným vzděláním a konzervatoří	%	ČSÚ	1,15	2021	1,37
Podíl osob s vysokoškolským vzděláním	%	ČSÚ	9,74	2021	13,21
Podíl osob s nezjištěným vzděláním	%	ČSÚ	7,65	2021	6,90
Podíl žáků s nedokončeným základním vzděláním při ukončení povinné školní docházky – běžné třídy	%	MMR ČR	5,9	školní rok 2022/23	3,5
Index kriminality	index ²⁷	Policie ČR	130,1	2025	150,7

²⁶ Index je počítán pomocí 5 indikátorů. Podrobněji ke konstrukci indexu na https://www.socialni-zaclenovani.cz/index_socialniho_vyloucení/.

²⁷ počet registrovaných trestných činů/počet obyvatel na určitém území *10 000

NÁZEV INDIKÁTORU	JEDNOTKA	ZDROJ DAT	VSTUPNÍ HODNOTA (ČESKOLIPSKO)	ROK PLATNOSTI VSTUPNÍ HODNOTY	LIBERECKÝ KRAJ
Intenzita bytové výstavby	index ²⁸	ČSÚ	1,38	2020-2024	2,00
Dokončené byty	počet	ČSÚ	53	2024	563
Počet sociálně vyloučených lokalit	počet	KÚ LK	5	2024	118
Počet obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách	počet	KÚ LK	430	2024	5 069
Počet turistických informačních center	počet	KÚ LK	3	2025	52
Počet hromadných ubytovacích zařízení	počet	ČSÚ	32	2024	926
Počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních všech typů	počet	ČSÚ	780	2024	44 287
Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení (počet hostů)	počet	ČSÚ	21 237	2024	1 173 053
Počet nemovitých kulturních památek	počet	NPÚ	440	2025	2 271
Počet národních kulturních památek	počet	NPÚ	1	2025	17
Podíl obydlených bytů připojených na kanalizaci	%	ČSÚ	77,8	2021	69,0
Podíl obydlených bytů připojených na vlastní ČOV	%	ČSÚ	2,1	2021	4,0
Podíl obydlených bytů připojených na žumpu/jímku	%	ČSÚ	17,4	2021	23,0
Podíl obydlených bytů připojených na plyn	%	ČSÚ	85,2	2021	57,0
Podíl obydlených bytů připojených na veřejný vodovod	%	ČSÚ	85,1	2021	82,6
Podíl zemědělské půdy na celkové rozloze	%	ČSÚ	54,9	2024	44,0

²⁸ Počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel.

NÁZEV INDIKÁTORU	JEDNOTKA	ZDROJ DAT	VSTUPNÍ HODNOTA (ČESKOLIPSKO)	ROK PLATNOSTI VSTUPNÍ HODNOTY	LIBERECKÝ KRAJ
Podíl lesních pozemků na celkové rozloze	%	ČSÚ	32,9	2024	44,8
Počet lokalit v Národní databázi BF´s	počet	CzechInvest	8	k 4. 6. 2025	65
Volební účast do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 2025	%	ČSÚ	62,75	2025	68,05
Volební účast do zastupitelstev krajů 2024	%	ČSÚ	28,4	2024	34,8
Volební účast do zastupitelstev obcí 2022	%	ČSÚ	39,0	2022	43,9
Volební účast v prezidentských volbách v členění 1. kolo/2. kolo	%	ČSÚ	60,7/63,7	2023	67,3/69,3
Územní plány obcí v členění žádný/Územní plán sídelního útvaru/Územní plán obce/Územní plán	počet	KÚ LK	2/1/1/28	k 6. 6. 2025	11/4/14/186
Podíl obcí s aktuální verzí dokumentu s názvem „územní plán“ na celkovém počtu obcí	%	KÚ LK	87,5	k 16. 6. 2025	86,5

Název: Případová studie pro hospodářsky a sociálně ohrožené území:
Českolipsko

Autoři: odbor regionálního rozvoje a evropských projektů Krajského
úřadu Libereckého kraje

Copyright: Liberecký kraj

Vydal: Liberecký kraj

Vydání: 2026, 1. vydání

Rok výroby: 2026

ISBN: 978-80-53021-14-2

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE

odbor regionálního rozvoje a evropských projektů
oddělení rozvojových koncepcí

<http://rsk-lk.cz/hsou>
